

Pasaż – przestrzeń życiowa flâneura

To Paryż który powołał do życia flâneura jest dla Benjamina stolicą dziewiętnastego wieku. Zwłaszcza widać to na przykładzie eseju „Paryża II Cesarstwa”. Miasto to w owym czasie ogarnięte było megalomanią. Autor pasaży wspomina że „Cesarz i jego prefekt [Haussman, P.D] pragnęli uczynić z Paryża stolicę nie tylko Francji, ale i świata”⁷⁷ .

Można w tym kontekście porównać dziewiętnastowieczny Paryż do biblijnego Babilonu. Paryż byłby wtedy jego [dziewiętnastowieczną]współczesną -kapitalistyczną reinterpretacją. Paryż stał się w dziewiętnastym wieku rajem konsumpcji i luksusu. Ale ten świat dóbr, świat towarów jest światem zwidów „do którego człowiek wstępuje, by pozwolić się zabawić. Przemysł rozrywkowy ułatwia mu to, wynosząc go do poziomu towaru. Człowiek poddaje się manipulacjom tego przemysłu, rozkoszując się wyobcowaniem od siebie samego i innych”. Ale ten sam świat jest jednocześnie piekłem. Wystawy światowe, organizowane w Paryżu od połowy dziewiętnastego wieku dają wgląd w ogromne dobro towarów konsumpcyjnych. „Wystawy światowe, są to miejsca pielgrzymek do fetysza towarów[...]Europa przemieszcza się aby obejrzeć towary”⁷⁸ .

Lecz nie wszystkich stać na ten luksus. Wystawy światowe pokazują że większość robotników nigdy nie będzie mogła z nich korzystać. Ukazują również to że nic nie degraduje rzeczy jak sam świat rzeczy, – świat w którym towar przestaje być wartością użytkową, stając się wartością wymienną. „Wystawy światowe – pisze Benjamin – przydają blasku wartości wymiennej towarów. Tworzą ramy, dzięki którym ich wartość użytkowa schodzi na plan dalszy”.⁷⁹

W tym świecie towarów, wystaw, ciągłego ruchu i zmiany, szczególnego znaczenia nabierają pasaże, Benjamin pisze że

„Gdyby nie pasaże, przechadzanie się, nigdy nie nabrałoby tak wielkiego znaczenia”[80] .trzeba przypomnieć że pasaże powstają w latach 20 i30 dziewiętnastego wieku. W tym czasie nie było sposobu aby swobodnie wałęsać się po całym mieście. Przed Hausmannem[81] nieczęsto spotykało się szerokie chodniki, a wąskie niedostatecznie zabezpieczały przed pojazdami. Tak więc pasaż dał możliwość takiej swobodnej wędrówki. W tym świecie towarów, wystaw i cyrkulacji szczególnego znaczenia nabierają pasaże. W figurę pasażu wkomponował Benjamin swoje najważniejsze dzieło, nad którym pracował od 1927 roku aż do śmierci. Das Passagen – werk, dostępne od 1982 roku, miało być „archeologią” moderny, rozwiniętą w sekwencjach motywów i cytatów, pomysłów i strzępów myśli krążących wokół mody, nudy, konstrukcji żelaznych, wystaw światowych i reklamy, wnętrz mieszkalnych i ich wyposażenia, panoram, latarni ulicznych, kolei, fotografii, konspiracji, giełdy, wreszcie samych pasaży. Dzieło to interpretowane jest dzisiaj w perspektywie czterech związanych z nim bezpośrednio i zakończonych przez Benjamina studiów (Dzieło sztuki w dobie reprodukcji technicznej, Paryż – stolica dziewiętnastego wieku, Paryż II Cesarstwa według Baudelaire’a, O pojęciu historii). Zainteresowanie pasażami pobudził w Benjaminie opis Pasażu Opery w „Wieśniaku Paryskim” Aragona.82

„Nowoczesne światło niezwykłości[...] panuje zdumiewająco w krytych przejściach ulicznych, których wiele jest w okolicach wielkich bulwarów Paryża i które nazywa się niepokojąco pasażami, jak gdyby nikomu nie wolno było zatrzymać się dłużej niż chwilę w owych wydartych jasności dziennej korytarzach. Tak pisze o nich sam Benjamin: „Większość pasaży paryskich powstaje w półtora dziesiątka lat po roku 1822. Pierwszym warunkiem ich pojawienia się jest prosperity handlu włókienniczego. Zaczynają się pojawiać magazyny nowości, pierwsze sklepy, w których znajdują się wielkie składy towaru. Są to poprzednicy domów towarowych.[...] Pasaże pełnią rolę centrum handlu towarami luksusowymi”. Szczególnego znaczenia

nabierają w tym świecie postaci które w tych pasażach przebywają: Flâneur i dziwka. Ich istota zostaje sprowadzona do postaci towaru, ale poddają się oni temu „rozkoszując się wyobcowaniem od siebie samego i innych.

Odczytując w ten sposób rolę flâneura i dziwki można powiedzieć iż postacie te służą mu do zobrazowania fetyszystycznego charakteru towaru którym w tym czasie staje się flâneur wkraczający na rynek jako literat, fotograf, dandys, członek bohemy. „Pod postacią flâneura wkracza na rynek inteligencja po to – jak sama sądzi – aby mu się przyjrzeć, w rzeczywistości jednak po to, aby znaleźć kupca”[83] oraz dziwka która jest jednocześnie i sprzedawczynią i towarem. Jedność owych przeciwieństw, jak pisze Różanowski „pozwała Benjaminowi traktować dziwkę jako najbardziej czystą postać alegorii wartości użytkowej i wymiennej”[84]. Przed Benjaminem ten fakt zauważył już Baudelaire. Stąd tak częsty u niego motyw „sprzedajnej kobiety”. Paryż jako stolica konsumpcji, dom towarowy a zwłaszcza pasaż to według Benjaminu ważne w epoce współczesnej obiektywne materializacje fantasmagorii społeczeństwa nowożytnego.[kapitalistycznego] W pasażu „Przedmiotowe środowisko człowieka nabiera w sposób coraz bardziej bezwzględny powierzchowności towaru.”85

To właśnie pasaż stwarza modzie szansę realizacji wiecznego powrotu tego, co nowe, to on dyktuje rytuał według którego chce być wielbiony towar – fetysz. Pasaż stanowi ulubione otoczenie flâneura, a „dom towarowy jest jego ostatnią sztuczką”86

Z pasażu flâneur czyni sobie dom. Przejście pasażu (ulica) jest czymś zewnętrznym wobec wnętrza do którego się z niego wstępuje, wnętrza wypełnionego towarami. Flâneur przekształca zaś to co zewnętrzne w to co wewnętrzne. Flâneur poświadcza swym zachowaniem (specyficznym przystosowaniem) proces odwrócenia stosunków społecznych – ich fetyszyzacji. Flâneur i dziwka nieustannie przekraczają granice ustabilizowanych form

życia w całości oddając się zwyczajom pasażu. Flâneur z natury jest człowiekiem wolnym. Jak pisze autor pasażu :flâneur „Przechadza się próżniaczo niby indywidualność, która w ten sposób protestuje przeciwko podziałowi pracy, czyniącemu z ludzi specjalistów. Podobnie protestuje przeciwko ich zapobiegliwości. Przejściowo, około roku 1849, należało do dobrego tonu chodzić w pasażach z żółwiami na spacer. Flâneur chętnie pozwalał na to, by tempo dyktowały żółwie. Gdyby to od niego zależało postęp musiałby opanować ten krok”.⁸⁷

Dziwka natomiast przekracza granice ustabilizowanych form życia stając się w wielkim mieście nie tylko towarem, „ale i – w dosadnym rozumieniu” – artykułem powszechnego użytku.⁸⁸

Kończąc tę część rozważań należy zaznaczyć że Benjamin podsumowuje swoje rozważania dotyczące pasażu konkluzją która jest współcześnie odczytywana jako wyznacznik jednego z dominujących nurtów rozwoju metafory flâneura, o której w dalszej części tej pracy będzie jeszcze mowa – przeobrażenia pasażu we współczesny dom towarowy. Mianowicie autor pasażu stwierdza że: „Jeżeli pasaż stanowi klasyczną formę zewnętrzną, która jawi się flâneurowi pod postacią ulicy, to jego formą schyłkową jest magazyn. Dom handlowy jest meta flâneura. Jeśli początkowo ulica stała się dla niego wnętrzem, to w końcu wewnątrz to stało się dla niego ulicą, on zaś błąkał się po labiryncie towarów, podobnie jak przedtem po labiryncie miasta”.⁸⁹

⁷⁷ Walter Benjamin, *Das Passagen – Werk*, s. 193. Podaję za Ryszard Różanowski, *Pasaże Waltera Benjamina*, s. 87.

⁷⁸ Walter Benjamin *Paryż – Stolica dziewiętnastego wieku*, s. 324.

⁷⁹ *Op.Cit*, s. 324.

⁸⁰ Walter Benjamin, Paryż II Cesarstwa, s. 364.

⁸¹ W okresie II Cesarstwa nastąpiła przebudowa wielkich miast: Paryża, Lyonu, Marsylii. Rząd ją popierał ze względów socjalnych (zatrudnienie mas robotniczych), prestiżowych (tu wzorem były ambicje Napoleona I), i polityczno – militarnych (w miejsce wąskich uliczek, łatwych do barykadowania, tworzone szerokie arterie, pozwalające operować jeździe i artylerii). Przebudową Paryża w latach 1853 – 1869 kierował prefekt departamentu Sekwany, baron Hausman, który nadał pracom nieznane dotąd tempo i rozmach. Śmiałe cięcia w centrum miasta stworzyły szerokie aleje i bulwary: były to ciągi komunikacyjne i atrakcyjne promenady umożliwiające spacer. Szerzej pisze o tym Jan Banaszkiewicz [w:] Historia Francji, wyd. Ossolineum, Wrocław 1999, s. 153 – 156.

⁸² Informację tą podaję za Ryszard Różanowski, Pasaże Waltera Benjamina, s. 89.

⁸³ Walter Benjamin, Paryż -stolica dziewiętnastego wieku, s. 328.

⁸⁴ Op.Cit, s.93.

⁸⁵ Walter Benjamin, Park Centralny, s.396.

⁸⁶ Walter Benjamin, Paryż – stolica dziewiętnastego wieku, s. 328.

⁸⁷ Walter Benjamin, Paryż II Cesarstwa, s. 382.

⁸⁸ „Kształt prostytucji w wielkich miastach nadaje kobiecie nie tylko charakter towaru, ale i – w dosadnym rozumieniu – artykułu powszechnego użytku”. Walter Benjamin, Park Centralny, s. 407.

⁸⁹ Walter Benjamin, Paryż II Cesarstwa, s. 382 – 383.

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.

Istota i funkcje dystrybucji

Warunkiem osiągnięcia celów ustalonych w dziedzinie sprzedaży jest to, aby wytworzony produkt był zaoferowany konsumentowi zgodnie z jego potrzebami, a więc w odpowiedniej formie oraz we właściwym czasie i miejscu. Wytworzone produkty oddzielają od ich nabywców bariery miejsca, asortymentu, czasu i własności. Aby pokonać te bariery konieczne staje się zaplanowanie, zorganizowanie i kontrolowanie licznych powiązań transakcyjnych i rzeczowych między producentami a finalnymi odbiorcami. Rozwiązaniu tego problemu służy jeden z elementów marketingu-mix jakim jest dystrybucja.

Dystrybucja oznacza zorientowaną na osiągnięcie zysku działalność obejmującą planowanie, organizację i kontrolę fizycznego przepływu materiałów i gotowych produktów z miejsca wytworzenia do miejsca ich sprzedaży. Stosowane przy programowaniu i organizowaniu działalności na rynku organizowaniu działalności na rynku organizowaniu instrumentów i działań warunkujących zaspokajanie i celowe kształtowanie potrzeb i aspiracji finalnych odbiorców dóbr i usług konsumpcyjnych oraz współprzyczyniających się do skutecznego rozwiązywania problemów w sferze obsługi rynku.

W zespole instrumentów i działań związanych z dystrybucją towarów można wyróżnić kanały dystrybucji i fizyczny przepływ towarów.

Miejsce dystrybucji towarów w marketingu może być pełniej określone na tle jej funkcji wypełnianych w systemie powiązań tworzących się w sferze obsługi rynku. System ten obejmuje procesy ekonomiczne (koordynacja podaży i popytu na produkty) i fizyczne (dostawy produktów). Wzajemne dopełnianie się tych procesów w ramach powiązań poszczególnych dziedzin działalności gospodarczej i podmiotów w nich funkcjonujących umożliwia efektywne doprowadzenie i zaoferowanie produktu konsumentowi. Ponieważ przebieg procesów ekonomicznych i fizycznych w sferze obsługi rynku nie jest jednoznacznie zdeteminowany, zakresy i charakter wypełnianych przez dystrybucję funkcji mogą być różne.

Wypełnianie przez dystrybucję jej funkcji zmierza do likwidowania rozbieżności między układami podaży i popytu odmiennie uporządkowanymi pod względem rodzajowym, czasowym, przestrzennym, ilościowym i asortymentowym. Likwidowanie rozbieżności wywołuje konieczność wykonywania wielu czynności związanych z fizycznym przemieszczaniem towarów w przestrzeni i czasie, czynności związanych z przerobem handlowym oraz czynności mających na celu nawiązanie kontaktów handlowych przez podmioty uczestniczące w procesie obsługi rynku.

Funkcje dystrybucji są najczęściej rozpatrywane z dwóch punktów widzenia. Po pierwsze – odnosi się je do instytucjonalnie wyodrębnionego aparatu handlowego oraz po drugie – podkreśla się ich znaczenie w realizacji przyjętej przez przedsiębiorstwo strategii sprzedaży. Traktowanie dystrybucji towarów jako elementu strategii marketingowej skłania do przyjęcia drugiego punktu widzenia jako podstawy analizy zakresu i roli funkcji dystrybucyjnych w procesie obsługi konsumenta. Często jako funkcje dystrybucyjne określa się poszczególne czynności, których wykonywanie jest niezbędne, aby produkt mógł być doprowadzony do konsumenta, bądź ustala się taki zakres tych funkcji dystrybucyjnych, że przekracza on zakres działalności dystrybucyjnej.

Z punktu widzenia kształtowania strategii marketingowej

funkcje dystrybucji wynikają bezpośrednio z przedstawionych poprzednio jej elementów i ich związków z innymi elementami strategii sprzedaży. W analizie istoty i rodzaju tych funkcji należy wziąć pod uwagę dwa układy masy towarowej, tj. układ początkowy i końcowy. Układ początkowy masy towarowej – to aktualne, fizyczne ukształtowanie ogółu dóbr materialnych oferowanych przez producentów na sprzedaż. Układ końcowy masy towarowej – to aktualne, fizyczne ukształtowanie efektywnego popytu ostatecznych odbiorców dóbr materialnych, na które składają się: ich rodzaje, umiejscowienie w czasie i przestrzeni, ich ilość oraz ugrupowanie w określonych zespołach.

Aby spełnić wymagania stawiane dystrybucji w strategii marketingowej, należy organizować i koordynować wiele czynności wykonywanych w celu doprowadzenia produktu do konsumenta. Wszystkie te czynności tworzą dwie podstawowe grupy funkcji dystrybucji towarów: koordynacyjne i organizacyjne.

Do funkcji koordynacyjnych należy: zbieranie i przekazywanie informacji rynkowych, promocja produktów i firm, poszukiwanie i zgłaszanie ofert kupna-sprzedaży, nawiązywanie kontaktów handlowych oraz negocjowanie warunków umów stwarzających podstawy prawne dla przepływu prawa własności do przemieszczanych produktów. Głównym ich celem jest koordynacja podaży z popytem na dany produkt dzięki zapewnieniu odpowiedniej przepustowości kanału dystrybucji. Przejawem realizacji tych funkcji są decyzje co do długości, szerokości i struktury kanału oraz typu powiązań jego uczestników. Obejmują one:

- uzgadnianie i podejmowanie decyzji dotyczących wielkości produkcji danego dobra i ekonomicznego jej podziału w procesie doprowadzania produktu do sklepu i oferowania go finalnym odbiorcom;
- tworzenie i organizowanie procesu informacyjnego podporządkowanego tym decyzjom.

W wyniku uzgodnienia i podjęcia decyzji dotyczących wielkości i szczegółowej struktury asortymentowej produkcji oraz kierunków podziału produktów powstaje dany stan zaopatrzenia sieci detalicznej w produkty. Podporządkowany temu proces informacyjny dostarcza przesłanek wyboru. Realizacja decyzji podjętych w trakcie koordynacji podaży i popytu następuje w toku spełniania funkcji organizacyjnych dystrybucji towarów. Funkcje organizacyjne występują zawsze, a więc niezależnie od charakteru i sposobu przejawiania się funkcji koordynacyjnych. Funkcje organizacyjne wiążą się z realizacją transakcji kupna-sprzedaży.

Obejmują one obsługę zamówień, transport, utrzymywanie magazynów oraz utrzymywanie zapasów (w tym przerób handlowy, tj. przekształcanie asortymentu produkcyjnego w asortyment handlowy). Dzięki tym czynnościom następuje fizyczny przepływ produktów od wytwórcy do nabywcy, czyli dystrybucja fizyczna lub logistyka dystrybucji. Głównym ich celem jest osiągnięcie pożądanego przez nabywców poziomu obsługi przy minimalizacji kosztu całkowitego dystrybucji.

Funkcje dystrybucyjne mogą być realizowane przez samych wytwórców produktów (dystrybucja bezpośrednia) lub zlecane pośrednikom (dystrybucja pośrednia). Poziom ich realizacji powinien zapewnić dotarcie z produktem do jak największej liczby potencjalnych nabywców, sprzyjać ich przekształceniu w nabywców rzeczywistych i lojalnych oraz umożliwić pozyskanie nabywców kupujących produkty konkurencyjne, a w konsekwencji – zwiększyć sprzedaż i zyski przedsiębiorstwa oraz jego udział w rynku.

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.

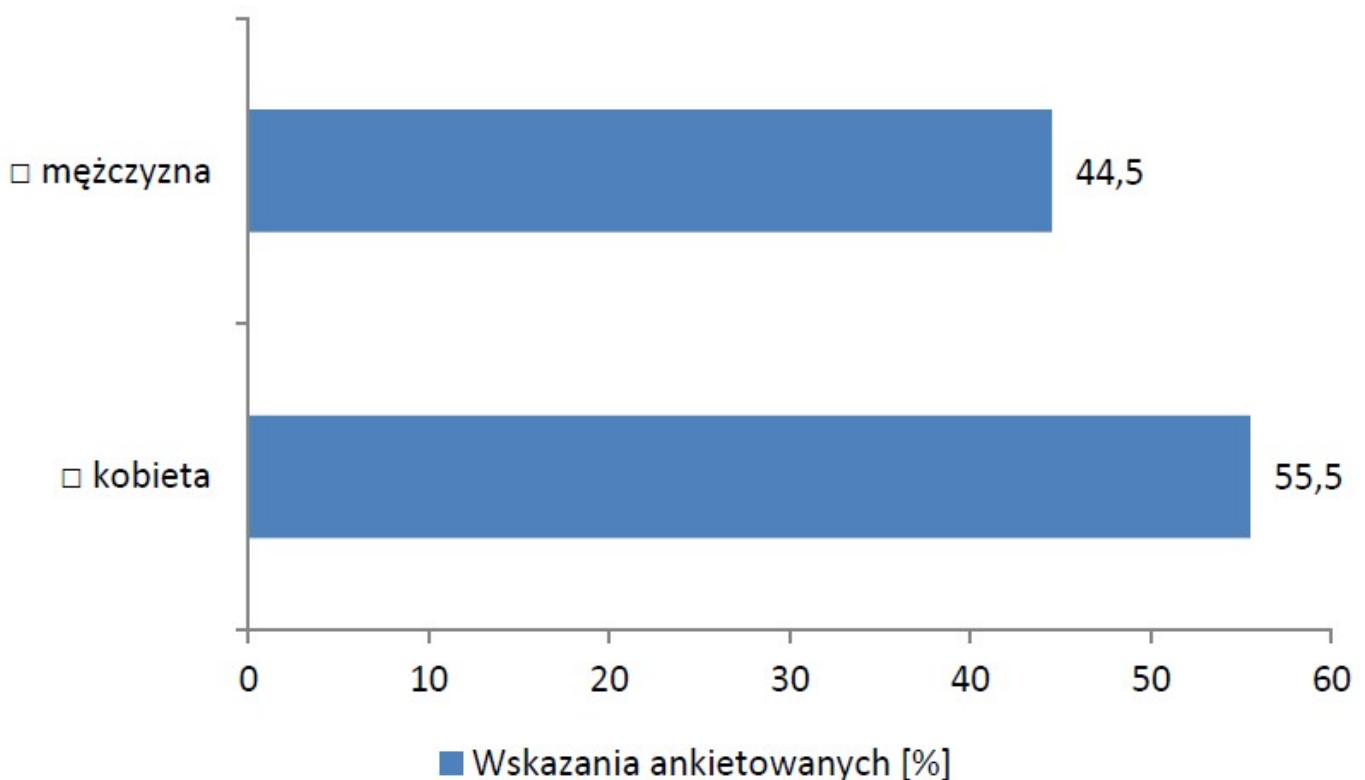
Charakterystyka badanej populacji

Badania własne zostały przeprowadzone w ...

W badaniu wzięło udział łącznie 200 uczniów III klas gimnazjum i liceum (100 licealistów i 100 gimnazjalistów). Z kolei w szkole podstawowej zostało przebadanych 60 rodziców uczniów szóstej klasy szkoły podstawowej.

W badaniu przeprowadzonym na terenie gimnazjum i liceum wzięło udział 55,5% kobiet oraz 44,5% mężczyzn – wykres 1.

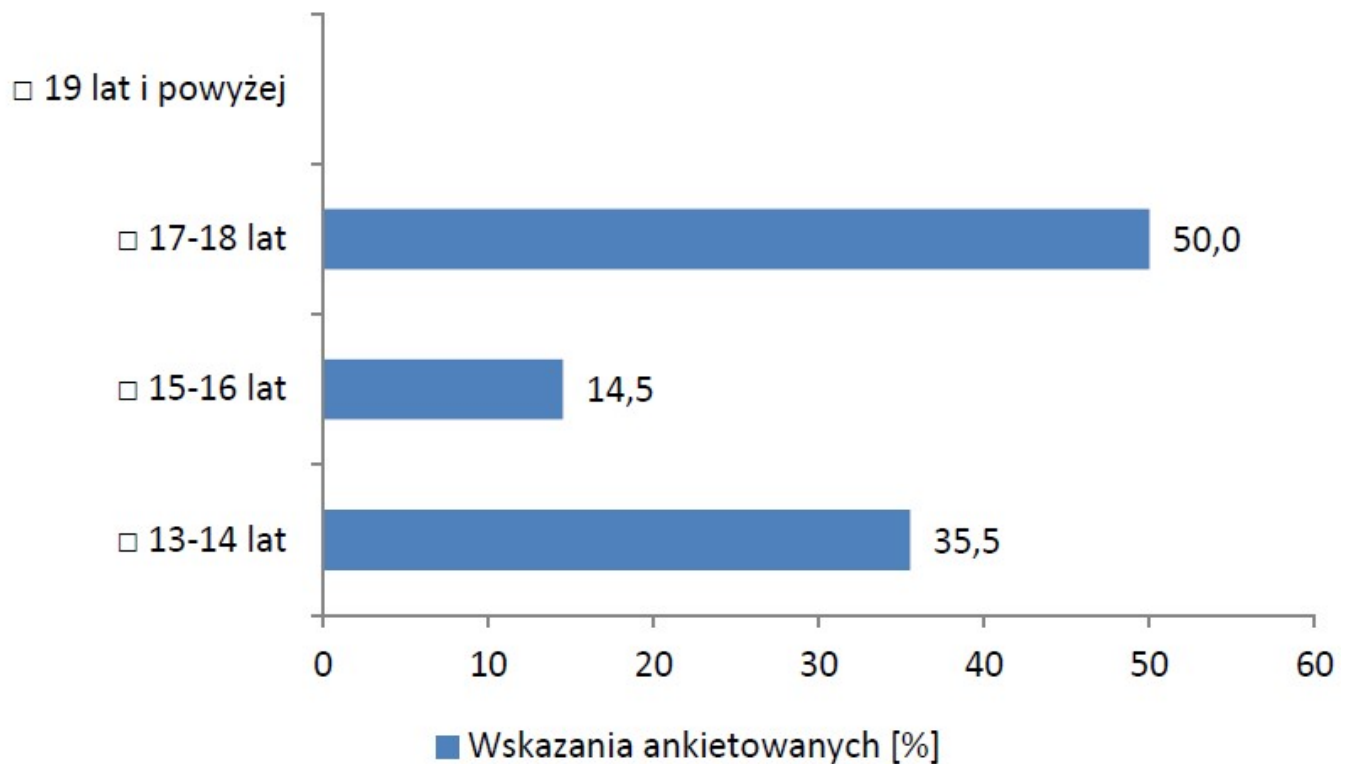
Wykres 1. Płeć ankietowanych – liceum i gimnazjum

Źródło: opracowanie własne.

50% ankietowanych zadeklarowało wiek 17-18 lat (licealiści); 35,5% wiek 13-14 lat. 14,5% badanych opowiedziało się za wiekiem 15-16 lat. Żadna z osób nie zadeklarowała wieku 19 lat i powyżej, zatem wśród badanych osób w wieku licealnym, nie było osoby, która powtarzałaby klasę – wykres 2.

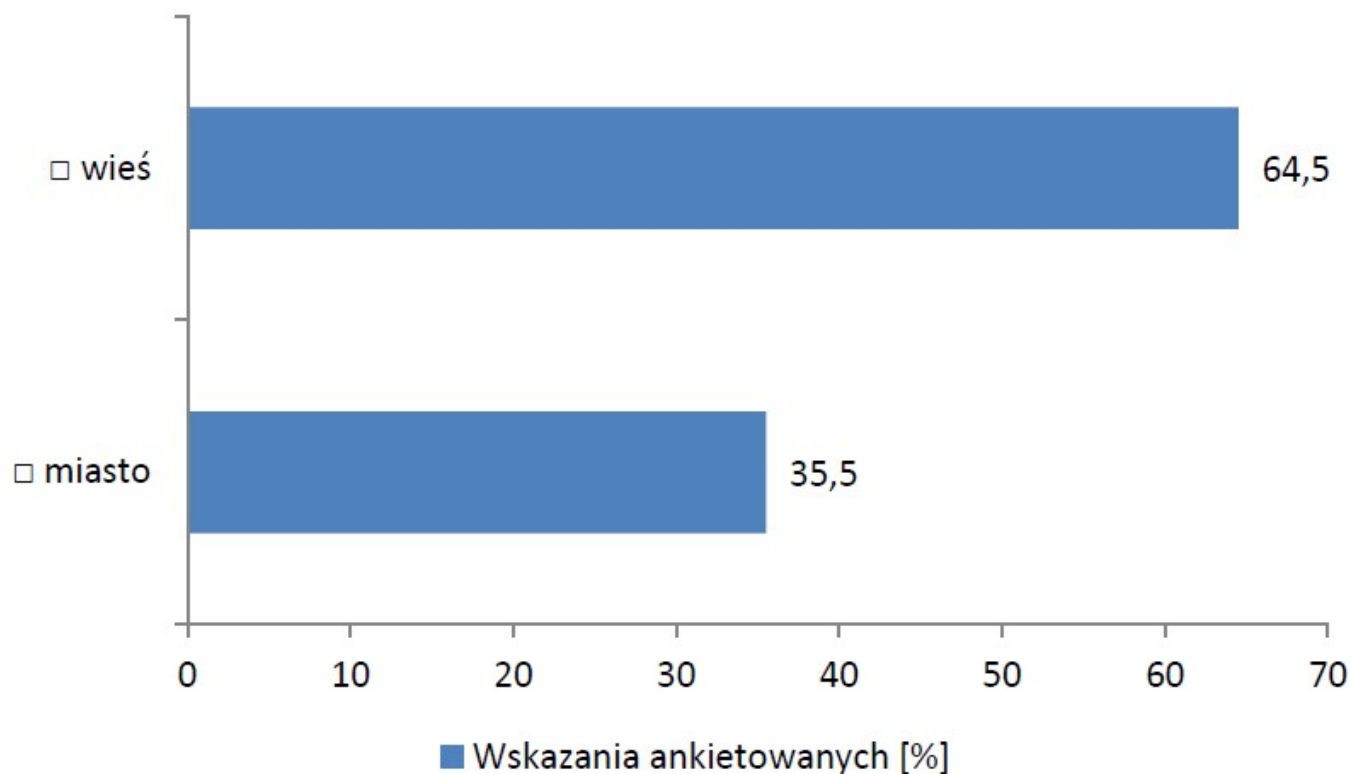
Wykres 2. Wiek ankietowanych – liceum i gimnazjum

Źródło: opracowanie własne.

Zdecydowana większość badanych – 64,5% zadeklarowała, że mieszka na wsi. Jedynie 35,5% badanych wskazało miasto jako miejsce swojego zamieszkania – wykres 3.

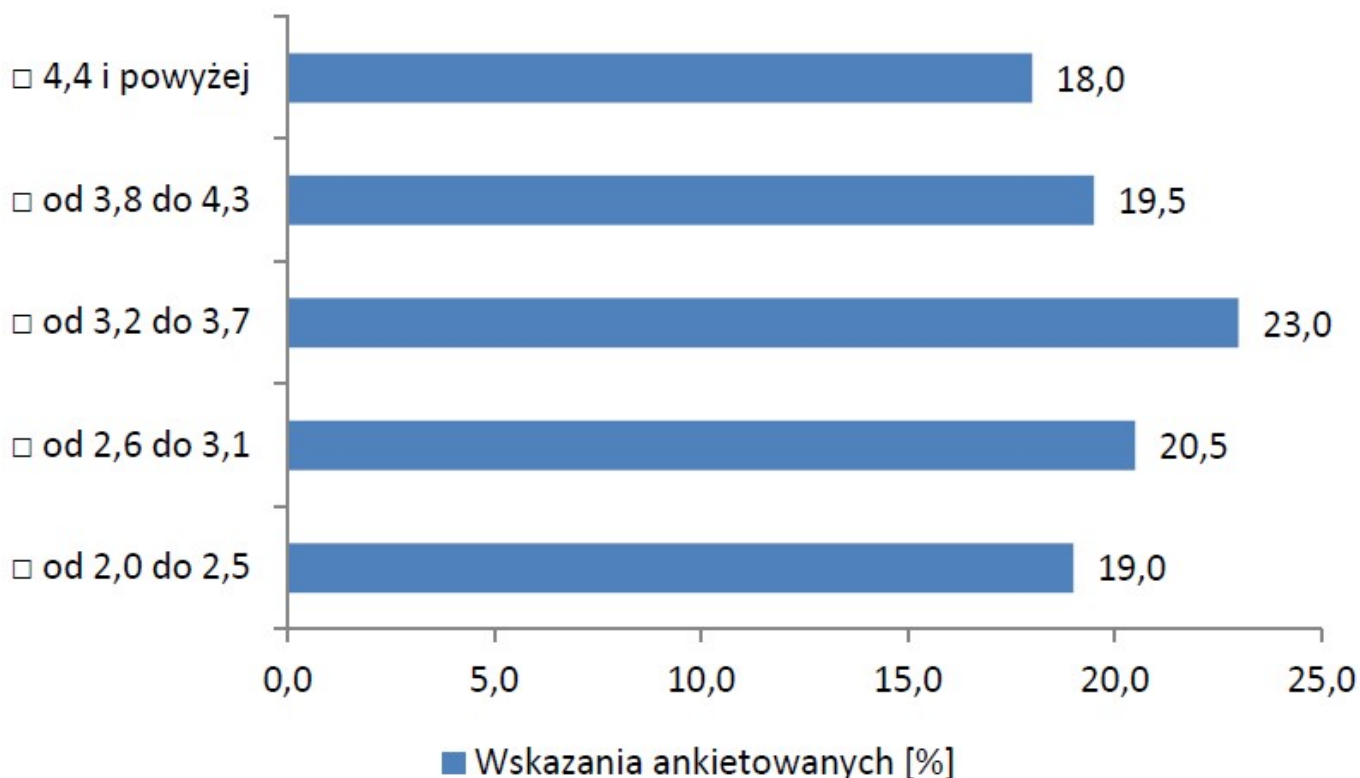
Wykres 3. Miejsce zamieszkania ankietowanych – liceum i gimnazjum

Źródło: opracowanie własne.

Badana młodzież licealna i gimnazjalna uzyskuje bardzo zróżnicowane stopnie. 23,0% badanych stwierdziła, że na koniec semestru osiągnęła średnią od 3,2 do 3,7; 20,5% badanych opowiedziało się za średnią od 2,6 do 3,1; 19,5% respondentów za średnią z przedziału od 3,8 do 4,3; 19,0% za średnią w granicy od 2,0 do 2,5. Jedynie 18,0% badanych stwierdziła, że ich średnia wynosiła 4,4 i powyżej. Odpowiedzi badanych pokazują, że większość badanych licealistów i gimnazjalistów otrzymuje oceny dostateczne i dobre – wykres 4.

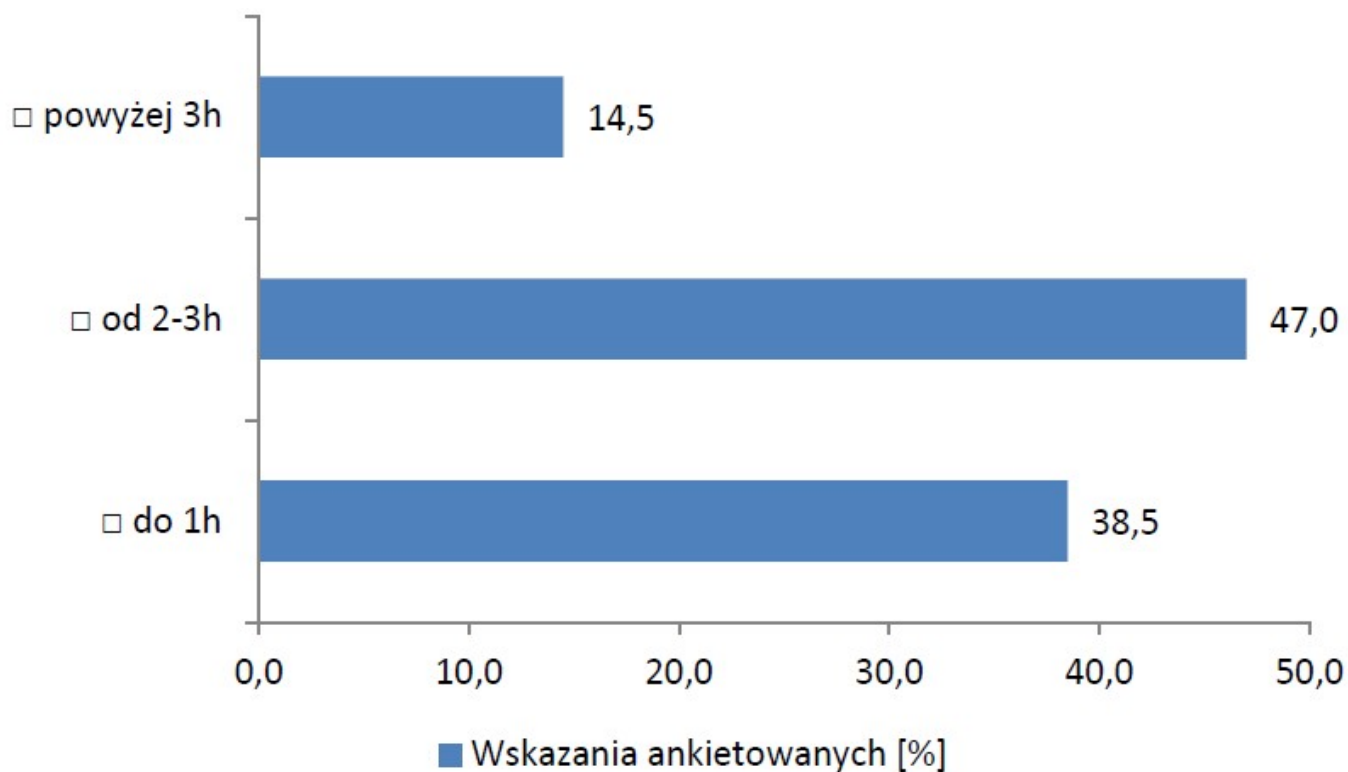
Wykres 4. Średnia uzyskana na koniec semestru – licealiści i gimnazjaliści

Źródło: opracowanie własne.

Badana młodzież zapytana o to ile czasu poświęca dziennie na naukę, w 47,0% odpowiedziała, że od 2-3 h; w 38,5%, że do 1h; a w 14,5% że powyżej 3h dziennie. Odpowiedzi te dziwią, ponieważ w badaniu wzięli uczniowie ostatnich klas gimnazjum i liceum, a więc tacy którzy przygotowują się do egzaminu gimnazjalnego i maturalnego. Uzyskane noty (w większości dostateczne i dobre) są odzwierciedleniem czasu poświęcanego na naukę przez badaną młodzież – wykres 5.

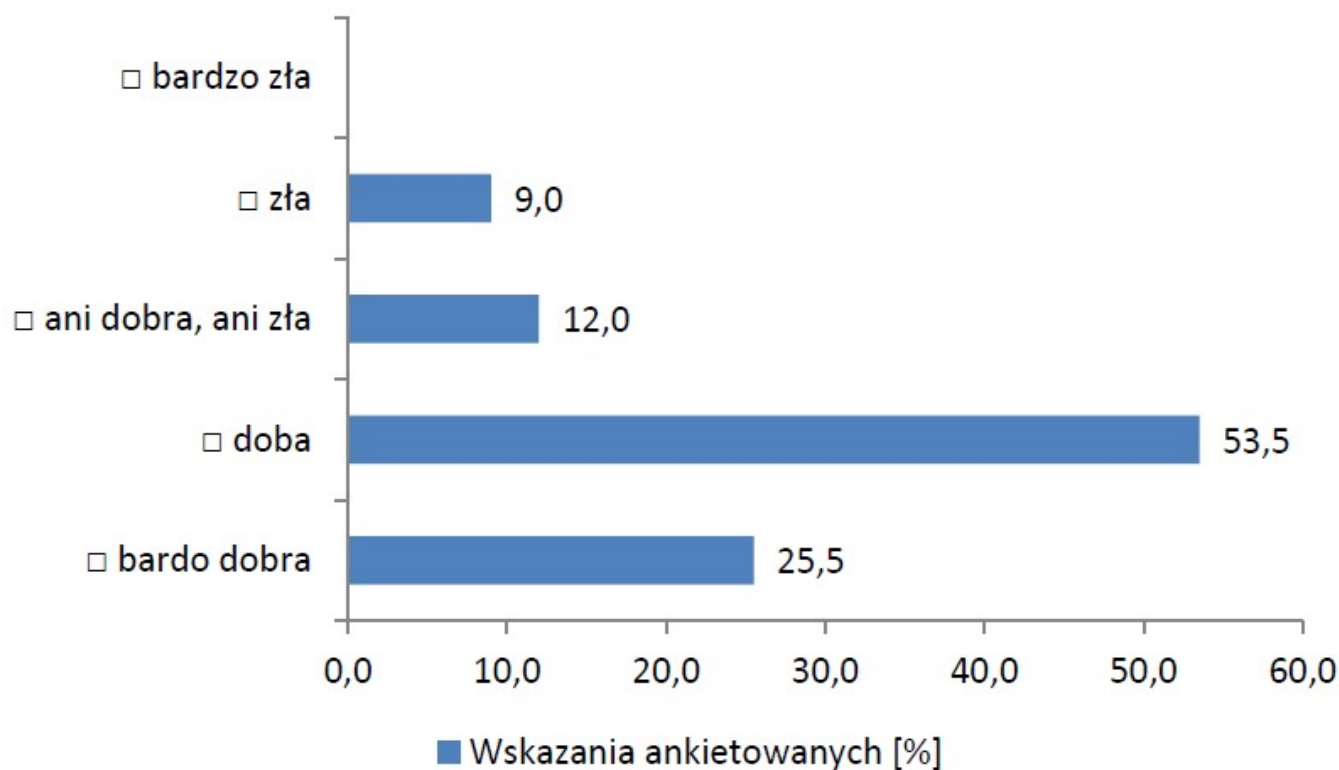
Wykres 5. Dzienny czas poświęcany na naukę – licealiści i gimnazjaliści

Źródło: opracowanie własne.

Ponad połowa badanych dobrze ocenia swoją sytuację materialną – 23,5%. 25,5% ocenia ją bardzo dobrze; 12,0% – ambiwalentnie; a 9,0% źle. Żaden z respondentów nie wskazał na bardzo złą sytuację materialną – wykres 6.

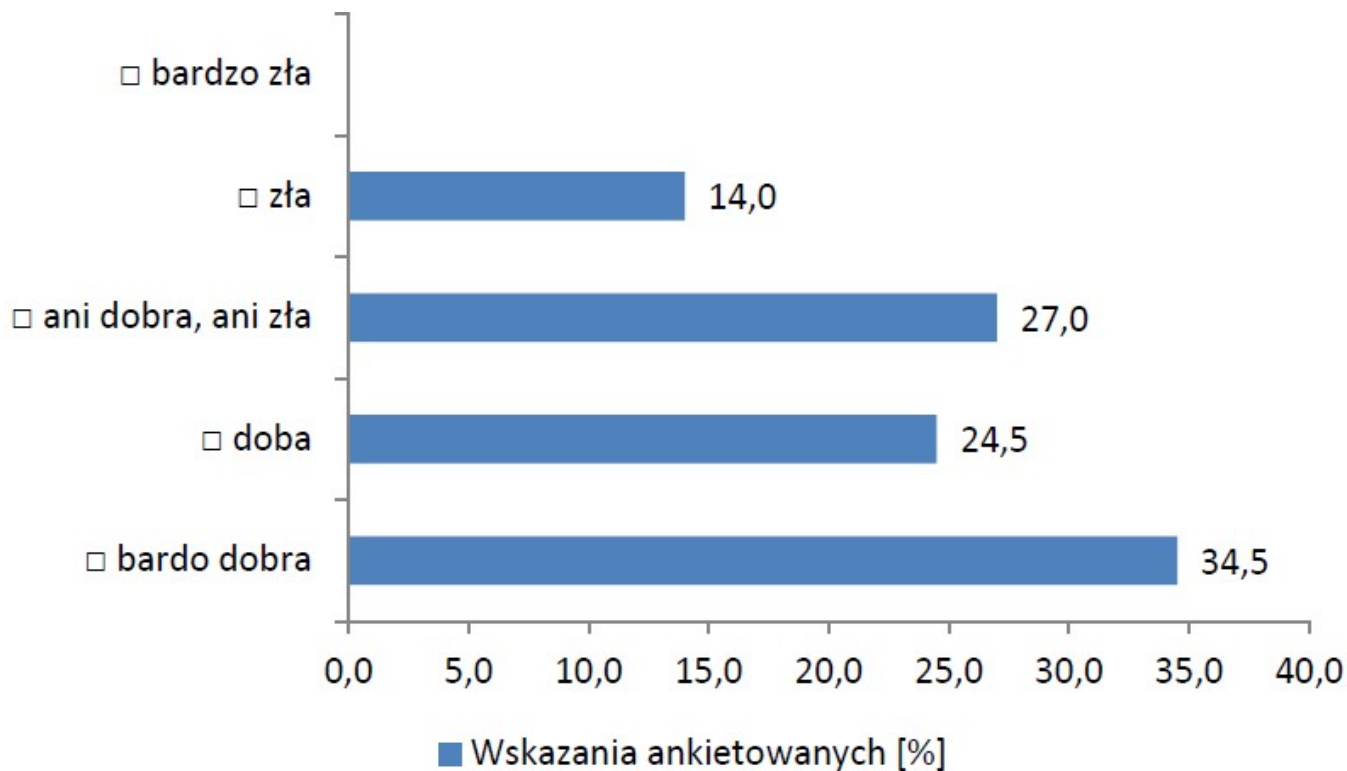
Wykres 6. Sytuacja materialna badanych licealistów i gimnazjalistów

Źródło: opracowanie własne.

Większość ankietowanych (łącznie 59,0%) dobrze i bardzo dobrze ocenia swoje stosunki z rodzicami. 27,0% nie potrafi ocenić ich jednoznacznie, a jedynie 14,0% oceniło je jako złe. W związku z tym, większość badanych potrafi porozumieć się z rodzicami, nie wchodząc z nimi w konflikt – wykres 7.

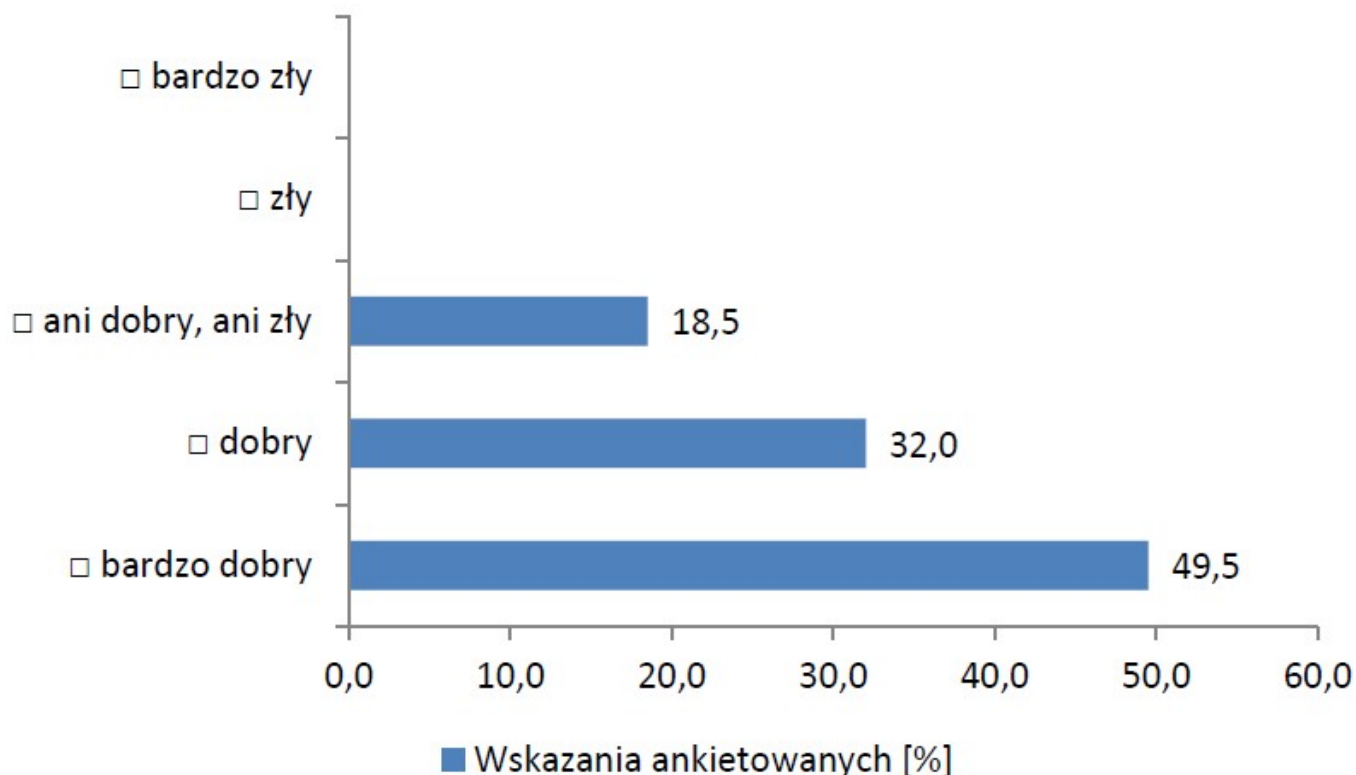
Wykres 7. Relacja z rodzicami badanych licealistów i gimnazjalistów

Źródło: opracowanie własne.

Dobrze i bardzo dobrze ocenia swój stan zdrowia łącznie 81,5% ankietowanych. 18,5% badanych nie potrafiło go jednoznacznie ocenić. Żaden z badanych nie opowiedział się za wariantem zły lub bardzo zły – wykres 8.

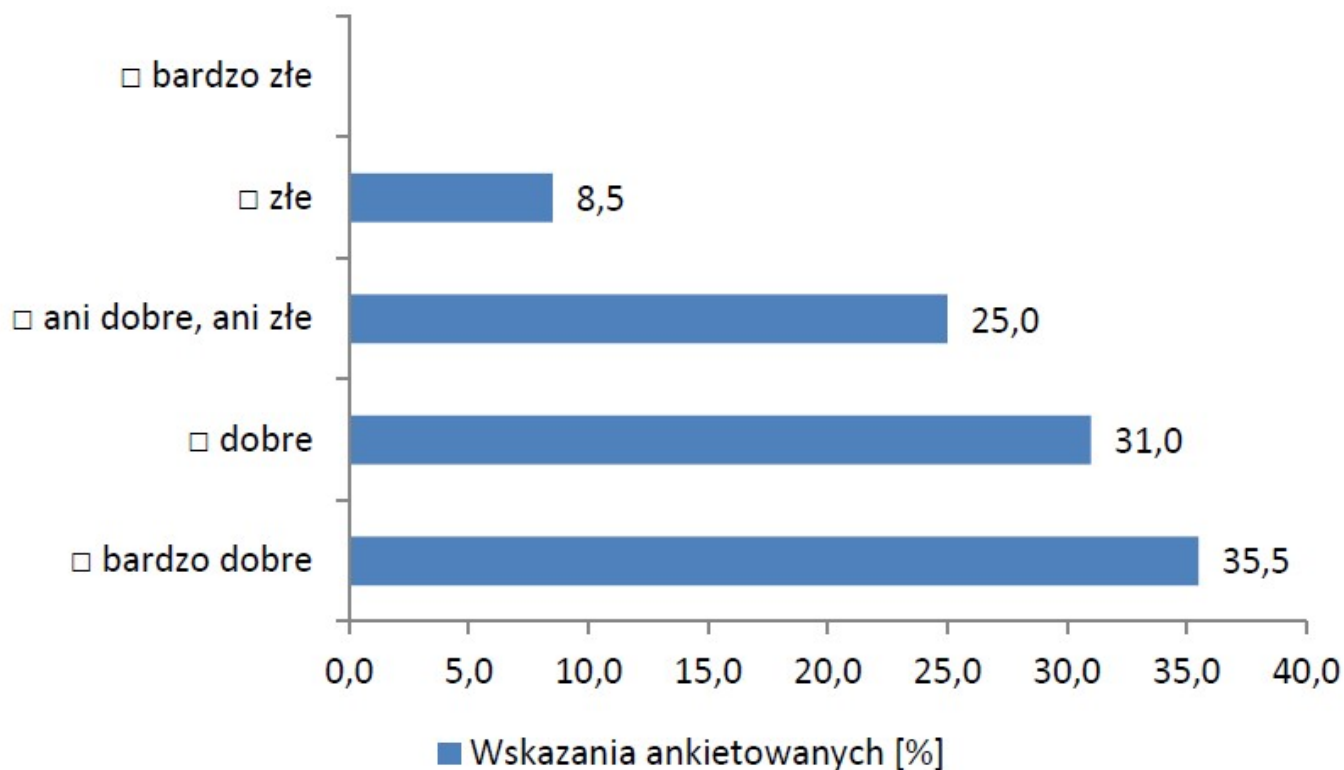
Wykres 8. Stan zdrowia badanych licealistów i gimnazjalistów

Źródło: opracowanie własne.

Podobnie, dobrze i bardzo dobrze swoje stosunki z rówieśnikami ocenia łącznie 66,5% badanych. Na ambiwalentne relacje (ani dobre, ani złe) wskazało 25,0% ankietowanych. 8,5% badanych ma złe relacje ze swoimi kolegami i koleżankami – wykres 9.

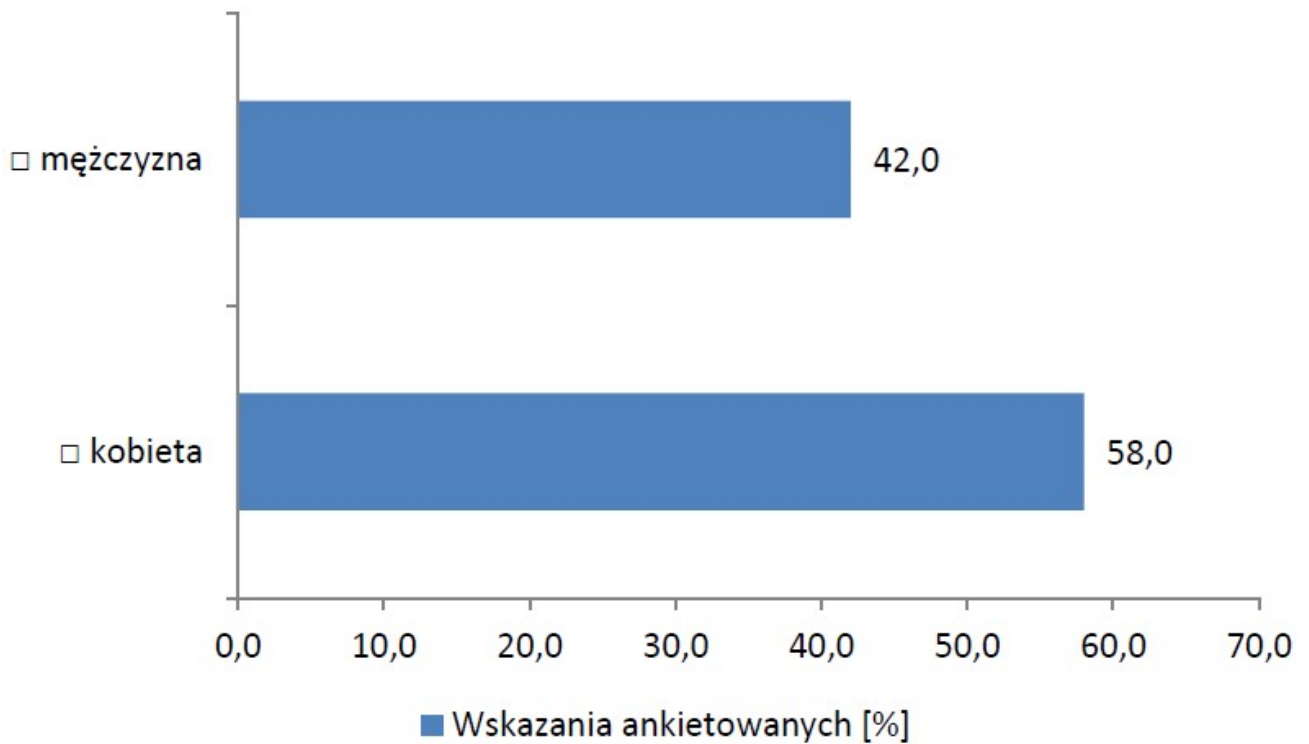
Wykres 9. Relacja z rówieśnikami badanych licealistów i gimnazjalistów

Źródło: opracowanie własne.

Drugą badaną grupą byli rodzice uczniów szóstej klasy Szkoły Podstawowej w Cewicach. W badaniu wzięło udział 60 rodziców. W tej grupie badanych znalazło się 58,0% kobiet i 42,0% mężczyzn – wykres 10.

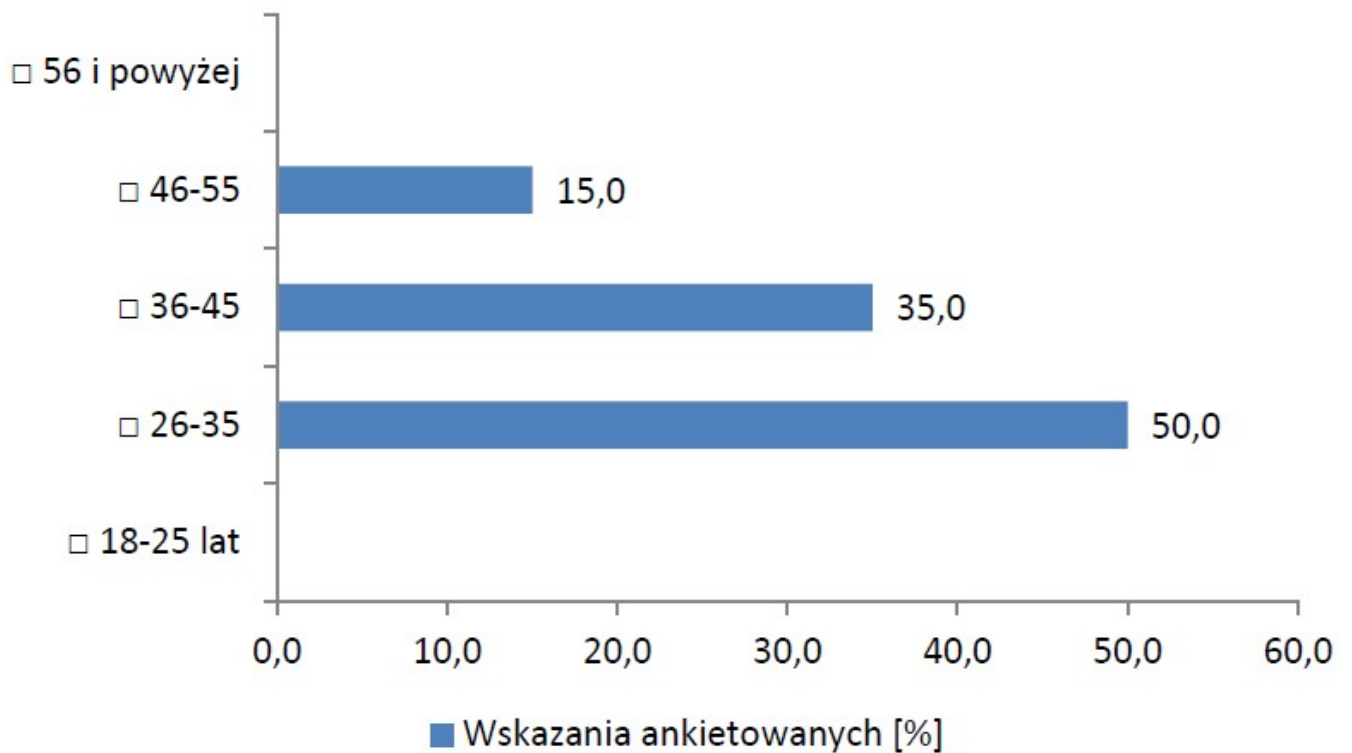
Wykres 10. Płeć ankietowanych – rodzice uczniów szóstej klasy szkoły podstawowej

Źródło: opracowanie własne.

Połowa ankietowanych zadeklarowała wiek w przedziale 26-35 lat. 35,0% respondentów wskazała na wiek w przedziale 36-45 lat, a 15,0% na wiek w granicach 46-55 lat. Żaden z ankietowanych nie wskazał wieku w przedziale 56 lat i powyżej, ani 18-25 lat – wykres 11.

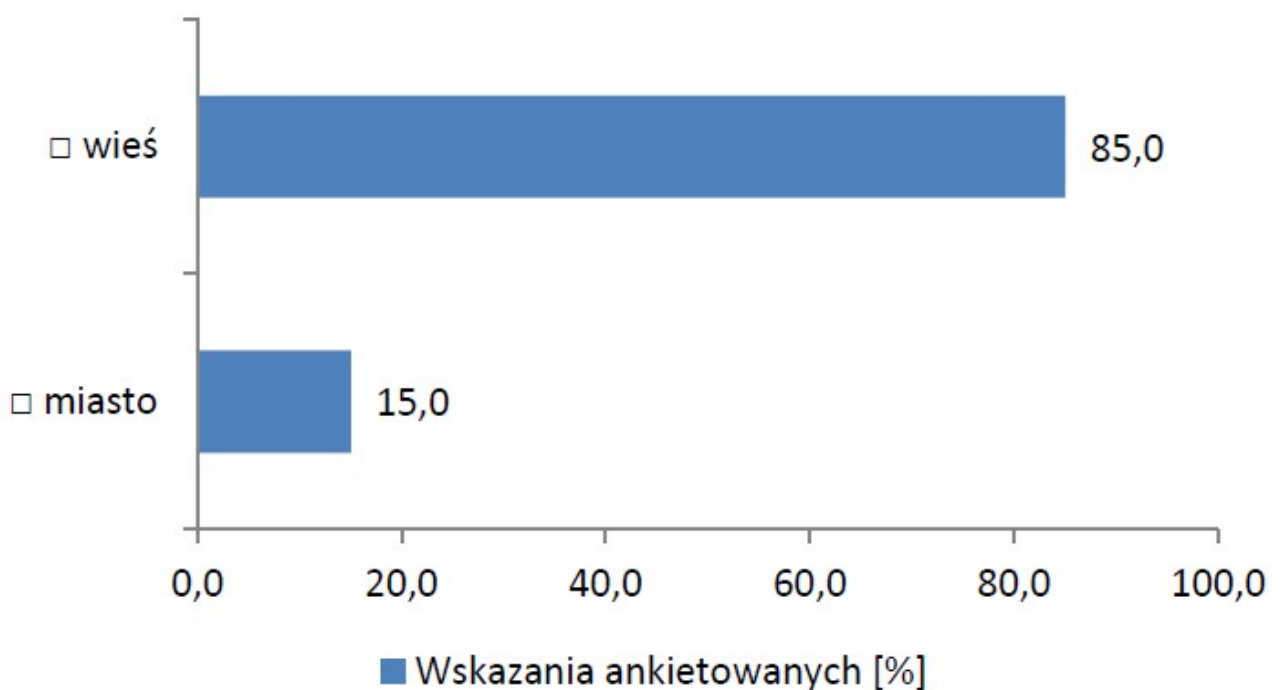
Wykres 11. Wiek ankietowanych – rodzice uczniów szóstej klasy szkoły podstawowej

Źródło: opracowanie własne.

Większość badanych mieszka na wsi – 85,0% wskazań. Jedynie 15,0% badanych wskazało miasto jako miejsce zamieszkania – wykres 12.

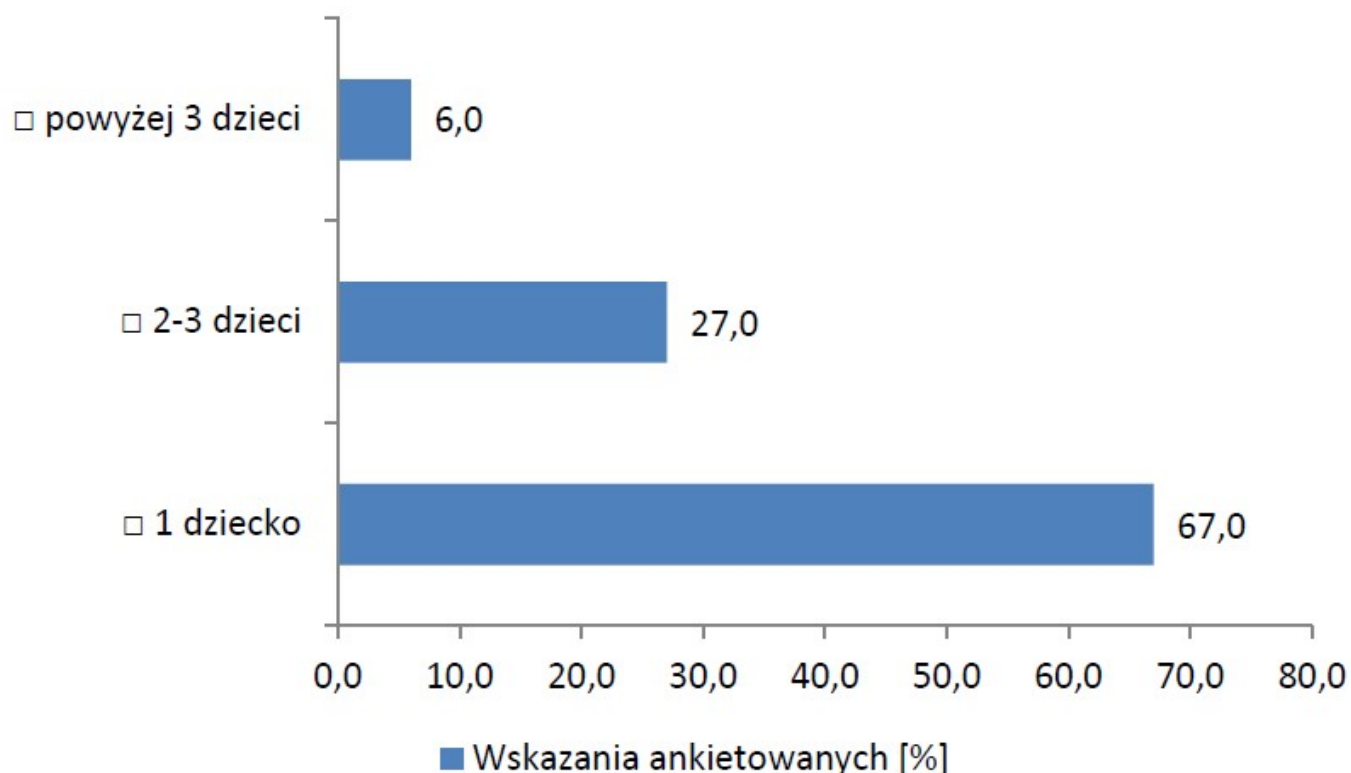
Wykres 12. Miejsce zamieszkania ankietowanych – rodzice uczniów szóstej klasy szkoły podstawowej

Źródło: opracowanie własne.

Większość badanych rodziców posiada jedno dziecko – 67,0% wskazań. Od 2-3 dzieci posiada 27,0% badanych; a powyżej 3 dzieci jedynie 6,0% ankietowanych – wykres 13.

Wykres 13. Ilość posiadanych dzieci – rodzice uczniów szóstej klasy szkoły podstawowej

Źródło: opracowanie własne.

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.

Neopitagoreizm

Termin ten nie jest uznawany powszechnie przez współczesnych historyków filozofii – są jego zwolennicy, jak i przeciwnicy.

Neopitagoreizm, jak sama nazwa wskazuje, wywodzi się z pitagorejskiej filozofii z VI wieku p.n.e. Swoistą właściwością pitagoreizmu było założenie, że liczba jest istotną miarą wszechrzeczy i każda rzecz ma sobie i swej strukturze wyłącznie właściwą liczbę. Według Pitagorasa „Jedno” jest początkiem wszechrzeczy i „dwójka”, albo wielość, tylko w owym „Jednym” znajdują swą przyczynę. „Jedno” to bóstwo i ład, w swym stabilnym porządku skończone, czyli doskonałe.

Z końcem I wieku p.n.e. dokonuje się zwrot w ruchu pitagorejskim, polegający na objęciu wielorakich wówczas dążeń umysłowych eklektyzmu grecko-rzymskiego, gnozy judejskiej i religijnych doktryn wschodnich. O ile w pierwotnym pitagoreizmie liczby i ich elementy były przyjmowane za zasady czy nawet modele wszechistnienia, o tyle w neopitagoreizmie liczba przybiera nowe znaczenie, staje się sama dla siebie realnością. „Jedność” w neopitagoreizmie to wyraz zamkniętego porządku, doskonałości, to byt, forma, duch czy wreszcie bóstwo.

„Dwoistość” jest wyrazem rozerwania porządku, czymś niedoskonałym. Jedyńka nazywana Jednią albo Monadą została uznana realną praistotą i to nie tylko w sensie najwyższej siły, z której i przez którą wywodzi się wszelka wielość, ale również jako istoty rozumnej i stwórczej, przyczyny pierwszej wszystkiego, najwyższego bóstwa. Owo bóstwo zawiera w sobie nasiona wszechrzeczy, podobnie jak monada tworzy syntezę wszelkiej wielości.

Jednymi z bardziej znanych neopitagorejczyków są Apoloniusz z Tiany, Publiusz Nigidiusz Figulus i Nikomachos z Gerazy.

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.

Metody pracy terapeutycznej

Terapia pedagogiczna to oddziaływanie za pomocą środków pedagogicznych na przyczyny i przejawy trudności dziecka w uczeniu się, mające na celu eliminowanie niepowodzeń szkolnych oraz ich ujemnych konsekwencji. Terapia pedagogiczna stanowi swoistą interwencję wychowawczą, zmierzającą do spowodowania określonych, pozytywnych zmian w zakresie sfery poznawczej i emocjonalno-motywacyjnej oraz w strukturze wiedzy i umiejętności szkolnych dziecka.

Ze względu na fakt, że zajęcia terapii pedagogicznej dla uczniów klasy IV szkoły podstawowej i wyższych odbywają się w grupach, terapeuta musi dbać o budowanie właściwych postaw i relacji między członkami grupy. W pracy swej wykorzystuje więc elementy gier psychologicznych. Gry te pozwalają także tworzyć pozytywny wizerunek własnej osoby jako członka grupy, a tym samym umożliwiają uczniowi tworzenie pozytywnej samooceny. Dyslektycy to bowiem najczęściej uczniowie skazani w szkole na niepowodzenie. Terapeuta musi odbudować w nich wiarę we własne możliwości, dodawać im odwagi, organizować sukces.

Ze względu na zaburzenia funkcji percepcyjno-motorycznych ważnych w nauce w pracy terapeutycznej niezbędne jest angażowanie wszystkich zmysłów ucznia. Terapeuta wykorzystuje do tego celu opracowane już gry, bazujące na materiale nieliterowym np. puzzle, Pusy, układanki, domina, bierki, Super-labirynt, Mastermind, Memory, Mam.

Percepcję wzrokową i koordynację wzrokowo-ruchową usprawnia

się też poprzez wyszukiwanie różnic między obrazkami, jednakowych przedmiotów na dwóch różnych obrazkach, cienia danego przedmiotu, jego negatywu lub odbicia lustrzanego, wyszukiwanie danej rzeczy na rysunku bardzo bogatym w elementy itp.

Ponadto pracuje się na materiale literowym (głównie ortograficznym) i cyfrowym. Wykorzystuje się m.in. rozsypanki literowe, sylabowe, wyrazowe, krzyżówki, rebusy, labirynty literowe, logogryfy. Uczeń odszukuje ukryte wyrazy w innych wyrazach (np. NASTRÓJ-STRÓJ), między wyrazami, w układach graficznych, odgaduje „zaszyfrowane” wyrazy wykorzystując podany klucz, odczytuje wyrazy z poplątanych liter.

Dodatkową pomocą są gry: Rummikub, Krzyżówka, Scrabble, Koło Fortuny.

W pracy terapeutycznej nie brakuje też dyktanda, pisania z pamięci, wypełniania luk w tekstach, redagowania wypowiedzi pisemnych. Wszystko to sprzyja wytwarzaniu nawyku właściwego pisania. Niezbędne są też ćwiczenia w czytaniu.

Zajęcia terapii pedagogicznej służą też ćwiczeniu pamięci wzrokowej i słuchowej. Zadaniem dyslektyka jest zapamiętać układy cyfr, liter, wyrazów mówionych lub zapisanych, figur, szczegółów na obrazku itp.

Do ćwiczeń percepcji słuchowej i koordynacji słuchowo-ruchowej wykorzystywane są m.in. dźwięki z otoczenia, sekwencje dźwięków muzycznych, melodie, rytmy. Dyslektyk uczy się je identyfikować i różnicować. Dokonuje też analizy i syntezy słuchowej głosek, wyrazów i zdań.

Ze względu na to, że uczeń posługuje się głównie metodą papier-ołówek, zadaniem terapeuty jest łączyć ćwiczenia tak, by angażowały wiele zmysłów, wzbogacać zajęcia o elementy dramy i pantomimy, przeplatać ćwiczenia na materiale ortograficznym z ćwiczeniami na materiale nieliterowym.

Podsumowanie i wnioski

Celem pracy było zaprojektowanie systemu informatycznego wspomagającego pracę psychologa-terapeuty nad zaburzonymi funkcjami percepcyjno-motorycznymi u dzieci dyslektycznych oraz usprawniającego naukę ortografii w zakresie literek „u” i „ó”.

Założenia funkcjonalne, przedstawione w specyfikacji wymagań, zostały zrealizowane. Zaimplementowano i przetestowano wszystkie wyspecyfikowane funkcje.

Założenia funkcjonalne przedstawione z punktu widzenia terapeuty będą możliwe do zweryfikowania w trakcie wykorzystywania systemu w pracy terapeutycznej przez dłuższy okres czasu, umożliwiając zaobserwowanie efektów pracy.

(..)

Przeprowadzono (..) testy z udziałem dzieci dyslektycznych w wieku 11-14 pod kątem weryfikacji funkcjonalności niezmiennych parametrów poszczególnych aplikacji. Program traktowany był jako zabawa, co było jednym z założeń: nauka poprzez zabawę. Bardzo dużą satysfakcją był fakt pracy z komputerem, traktowany jako wyróżnienie. Deprymująca dla dzieci była konieczność wykonywania zadań na czas (Kody słów), ale doping, w postaci przyrastającej liczby punktów i możliwości wygrania (szczególnie ważny element w pracy z dzieckiem dyslektycznym), okazał się na tyle silny, że zniechęcenie było tylko chwilowe i szybko mijało.

Obecna wersja systemu jest w pełni funkcjonalna i swoim zakresem wspiera w stopniu dobrym kształtowanie zaburzonych funkcji percepcyjno-motorycznych (opinia terapeuty). Z niektórych mankamentów można wymienić niedużą liczbę zadań, brak programu zarządzającego bazą danych oraz powolność pracy na słabszym sprzęcie, co było przedmiotem krytyki ze strony terapeuty.

W przyszłości mankamenty te mogą być usunięte, gdyż program napisany jest tak, że nie ma problemów z dołączaniem nowych modułów z zadaniami, a prędkość działania znacznie wzrasta, jeżeli wykorzystuje się do pracy komputer z procesorem Pentium. Baza danych natomiast jest w formacie MS Access i mając to narzędzie można w prosty sposób zarządzać danymi. Ponadto będzie dopisany specjalny moduł oferujący uproszczoną formę dostępu do danych i możliwość ich edycji.

Prawdziwym sprawdzianem będzie dopiero właściwa eksploatacja. Niemniej jednak wstępne testy pokazały, że system sprawdza się w pracy z dziećmi. Można zatem uznać, że cel końcowy został zrealizowany

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.

Profilaktyka wychowawcza

Rozpowszechniające się wśród dzieci i młodzieży zjawisko uzależnień patologii społecznych, zaburzeń rozwoju rodzi potrzebę działań profilaktycznych. Według B. Gaś profilaktyka to „zapobieganie wszelkim niekorzystnym odchyleniom w psychofizycznym i społecznym rozwoju każdego ucznia. To zespół interdyscyplinarnych działań spełniających równolegle dwa cele:

Pierwszy, to wzmacnianie czynników chroniących poprzez promowanie zdrowia, umożliwianie satysfakcjonującego życia oraz rozwijanie potencjalnych możliwości. Druga natomiast eliminuje czynniki ryzyka i przeciwdziałanie im”[1].

Podjęcie się działalności profilaktyczno-wychowawczej

wynikającej z programu wychowawczego szkoły to jedno z główniejszych działań pedagoga szkolnego.

Reforma szkolnictwa zakładała trzy poziomy profilaktyki wyznaczając każdemu z nich inne zadania. Głównym zadaniem profilaktyki pierwszorzędowej jest zapewnienie uczniom dobrych warunków wszechstronnego rozwoju, jak również uprzedzanie pojawienia się problemów i opóźnianie wieku podejmowania zachowań ryzykownych. W tym celu konieczne jest objęcie całej populacji dzieci i młodzieży promocją zdrowia, dostarczenie rzetelnych informacji oraz pomocy psychologicznej i pedagogicznej w rozwiązywaniu życiowych problemów. Podejmuje się na ogół podobne działania wzmacniające niezależnie od tego, przed jakimi zagrożeniami chcemy ich chronić, np. przemoc, demoralizacja, przestępczość czy narkomania. W realizacji tych działań muszą świadomie uczestniczyć dobrze poinformowani rodzice oraz odpowiednio przeszkoleni nauczyciele i wychowawcy. Prowadzenie tych działań wspiera poradnictwo pedagoga szkolnego dla uczniów, rodziców i nauczycieli.

W zakresie profilaktyki drugorzędowej pedagog szkolny dąży do:

- zdiagnozowania ucznia, jego potrzeb i trudności,
- podejmowanie wobec tych osób działań o charakterze wczesnej interwencji, a także pomoc w rozwiązywaniu problemów, wspieranie w sytuacjach kryzysowych,
- opracowanie odpowiednich programów profilaktycznych,
- wyodrębnienia grup dzieci i młodzieży, które wychowują się w niekorzystnych warunkach, przeżywają poważne problemy prowadzące do podwyższonego ryzyka zaburzeń rozwoju, uzależnień czy patologii.

Warunkiem prowadzenia tych działań jest współpraca z rodziną oraz specjalistami w zakresie wspierania zagrożonych rodzin.

W zakresie profilaktyki trzeciorzędowej pedagog szkolny współpracuje ze specjalistycznymi ośrodkami zdrowia, pomocą

społeczną, aby przez terapię, readaptację i integrację umożliwić zahamowanie negatywnych procesów, a z czasem powrót ucznia do normalnie funkcjonującej społeczności[2].

Zarządzenie Ministra Edukacji mówi, że pedagog szkolny w zakresie swojej pracy profilaktyczno-wychowawczej może prowadzić zajęcia psychoedukacyjne dla uczniów i rodziców. Ich celem jest wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny, zapobieganie zachowaniom dysfunkcyjnym uczniom i wspieranie ich rozwoju. Ponadto może organizować warsztaty dla rodziców i nauczycieli w celu doskonalenia umiejętności z zakresu komunikacji społecznej oraz umiejętności wychowawczych[3].

Jest wiele programów profilaktycznych, w oparciu, o które może pracować pedagog szkolny. Opracowane one zostały przez Ministerstwo Edukacji, przez wydziały zdrowia zajmujące się problemami uzależnień i profilaktyką w tym zakresie. Mają one wspólny cel i kierunek działań, którym jest powstrzymanie od zażywania środków, przez przygotowanie do podejmowania racjonalnych i samodzielnych wyborów życiowych[4].

Można wyróżnić następujące rodzaje programów:

- informacyjne, których celem jest dostarczenie informacji o wszystkich źródłach uzależnień i ich wpływie na człowieka;
- programy edukacyjne – ich celem jest kształtowanie i zwiększanie autonomii przez:
 - umiejętności interpersonalne, czyli zdolność otwartego wyrażania własnych opinii,
 - kształtowanie obrazu samego siebie jako osoby wartościowej i niezależnej,
- programy alternatywne ich głównym założeniem jest wzmaganie pozytywnej świadomości u siebie i innych, osiąganie zadowolenia przez uzyskanie pozytywnych wzmocnień i zdobycie tego wszystkiego bez sięgania po

środki uzależniające. Alternatywą jest doskonalenie samego siebie poprzez samodyscyplinę, zaufania do siebie, poczucia własnej siły, niezależności;

- w programach interwencyjnych – stosowane są następujące techniki: poradnictwo indywidualne i rodzinne;
- zmiany przepisów społecznych są skierowane na społeczność lokalną, ograniczenie dostępności i dystrybucji środków uzależniających[5].

W realizacji programów profilaktycznych mogą wspierać pedagogów i wychowawców profesjonalisci z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom, lekarze i inni.

Promowane programy profilaktyczne są:

- Zorientowane na osobę i wspieranie jej rozwoju;
- Zorientowanie na sytuację wyboru;
- Eksponujące kontekst kulturowy uzależnień;
- Propagujące zdrowy styl życia[6].

Posiadanie przez dzieci prawdziwych i dobrych informacji zmniejsza ryzyko uzależnień. Dlatego należy wyzbyć się przekonania, że brak informacji uchroni młodych ludzi od sięgania po używki. Należy jednak uważać by nie wzbudzić niezdrowej ciekawości. Nie wystarczy jednak podanie informacji o środkach uzależniających, ale bardziej efektywne jest wyjaśnienie mechanizmów uzależnienia i podkreślenia złożoności problemu – (ukazanie skutków i zagrożeń). Działania profilaktyczne ściśle wiążą się z innymi rodzajami pracy opiekuńczo-wychowawczej, np. z zapobieganiem niedostosowaniu społecznemu przez kompensowanie niepowodzeń szkolnych, organizację opieki wychowawczej w czasie wolnym, rozwijanie i wzbogacanie zainteresowań i zdolności ma znaczenie profilaktyczne, a jednocześnie stymuluje rozwój. Częstotliwość działań profilaktyki uzależnień zależy od inicjatywy pedagoga, który może być ich realizatorem bądź organizatorem.

[1] B. Gaś, „*Profilaktyka w szkole*”, (w:) Zapobieganie uzależnieniom uczniów, pod red. B. Kamińska-Buśko, Warszawa 1997, s. 27

[2] J. Kostynowicz, „*Problemy profilaktyki w reformie oświaty*”, (w:) Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze, 1998, nr 8, s. 4-5

[3] Zarządzenie MEN z dnia 15 stycznia 2001r., Dz. U. 2001, nr 13, poz. 110

[4] Z. Gaś, „*Profilaktyka uzależnień*”, Warszawa 1994, s. 19

[5] Tamże, s. 19

[6] Z. Gaś, „*Strategie profilaktyczne*”, (w:) Remedium 1995, nr 1, s. 24-25

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.

Kradzież rozbójnicza

Kodeks karny określa przestępstwo kradzieży rozbójniczej w art. 281. Stanowi on odpowiednik art. 209 k.k. z 1969 r.

Art. 281 k.k.: „Kto, w celu utrzymania się w posiadaniu zabranej rzeczy, bezpośrednio po dokonaniu kradzieży, używa przemocy wobec osoby lub grozi natychmiastowym jej użyciem albo doprowadza człowieka do stanu nieprzytomności lub bezbronności, podlega karze pozbawienia wolności od roku do

lat 10.”[\[1\]](#)

Kradzież rozbójnicza polega na zastosowaniu przez sprawcę kradzieży przemocy wobec osoby, groźby jej natychmiastowego użycia albo doprowadzeniu człowieka do stanu nieprzytomności lub bezbronności w celu utrzymania się w posiadaniu zabranej rzeczy.[\[2\]](#)

Konstrukcja tego przestępstwa nawiązuje do ustawowych znamion rozboju, do opisu sposobu działania jego sprawcy, jednak występuje zasadnicza różnica między tymi przestępstwami. Związana jest ona z kolejnością zastosowania środków rozbójniczych. W przypadku rozboju służą one do obezwładnienia lub pokonania oporu pokrzywdzonego w celu dokonania zaboru rzeczy, a więc są stosowane przed lub w trakcie jego dokonania. W kradzieży rozbójniczej sprawca uprzednio dokonuje zaboru rzeczy bez zastosowania środków przemocy, a następnie posługuje się tymi środkami po dokonaniu zaboru, w celu utrzymania się w posiadaniu zabranej rzeczy.[\[3\]](#)

Przestępstwo z art. 281 k.k. stanowi typ kwalifikowany kradzieży zrelacjonowany do czynu zabronionego opisanego w art. 178 k.k. Nie jest natomiast typem kwalifikowanym innych odmian kradzieży, np. rozboju.

Przestępstwo kradzieży rozbójniczej ma dwa przedmioty ochrony. Pierwszym jest cudza rzecz ruchoma uzyskana przez sprawcę w wyniku zaboru. Drugim jest nietykalność cielesna, wolność, zdrowie, a nawet życie osoby, wobec której sprawca używa przemocy, grozi natychmiastowym jej użyciem lub którą doprowadza do stanu nieprzytomności lub bezbronności.

Kradzież rozbójnicza określona w art. 281 jest przestępstwem złożonym, albowiem w ustawowym opisie znamion tego typu czynu zabronionego mieszczą się znamiona kradzieży oraz użycia wobec osoby przemocy, groźby jej natychmiastowego użycia lub doprowadzenia jej do stanu nieprzytomności lub bezbronności.[\[4\]](#) W przypadku kradzieży rozbójniczej, czyn

przestępny dzieli się na dwie fazy. Pierwszą jest kradzież, drugą natomiast zastosowanie przemocy. Zachowanie sprawcy popełniającego kradzież rozbójniczą polega w pierwszej kolejności na dokonaniu kradzieży rzeczy, a następnie na użyciu wobec poszkodowanego groźby jej natychmiastowego użycia lub doprowadzeniu go do stanu nieprzytomności lub bezbronności. Ustawa wymaga dla przyjęcia tego przestępstwa określonej sekwencji działań, przy czym zabór rzeczy musi bezwzględnie poprzedzać zastosowanie przez sprawcę opisanych w art. 281 k.k. sposobów oddziaływania na osobę.[\[5\]](#) Tym samym przepis ten nie ma zastosowania do wypadków, gdy sprawca działa w sposób w nim opisany, aby utrzymać się w posiadaniu rzeczy (mienia) uzyskanej w wyniku popełnienia innego przestępstwa przeciwko mieniu, np.: przywłaszczenia, oszustwa, itp.

Odwołanie się w art. 281 do wcześniej dokonanej kradzieży, bez bliższego jej określenia, oznacza, że w grę wchodzi wszystkie występujące w przepisach Kodeksu karnego wypadki „zaboru w celu przywłaszczenia cudzej rzeczy ruchomej”.[\[6\]](#)

Użycie wobec osoby przemocy, groźby jej natychmiastowego użycia lub doprowadzeniu człowieka do stanu nieprzytomności lub bezbronności mogą być skierowane przeciwko poszkodowanemu dokonaną uprzednio przez sprawcę kradzieży albo przeciwko jakiegokolwiek innej osobie.

Działania te mogą być dokonane przez sprawcę bądź przez osobę z nim współpracującą, która nie dokonała zaboru rzeczy osobiście. Dla przyjęcia w takim wypadku kradzieży rozbójniczej konieczne jest wykazanie, że między osobą stosującą opisane w art. 281 sposoby oddziaływania a sprawcą zaboru rzeczy istniało porozumienie oraz że wspólnie wykonywały one przestępstwo, a także to, że użycie przemocy wobec osoby, groźby jej zastosowania albo doprowadzenie człowieka do stanu nieprzytomności lub bezbronności miało na celu utrzymanie się przez sprawcę zaboru rzeczy w jej posiadaniu.[\[7\]](#)

Sposoby oddziaływania na osobę, opisane w art. 281 k.k., muszą być zastosowane „bezpośrednio po dokonaniu kradzieży”. W celu utrzymania się w posiadaniu zabranej rzeczy. Utrzymanie się w posiadaniu zabranej rzeczy zachodzi wtedy, gdy po przejściu władztwa nad rzeczą na osobę nieuprawnioną, dokonującą zaboru, zachodzi po stronie pokrzywdzonego jeszcze możliwość natychmiastowej restytucji władztwa.^[8] Restytucja ta może się dokonać przez pokrzywdzonego osobiście lub przez inną osobę. Między podjęciem przez sprawcę zaboru rzeczy działań opisanych w art. 281 k.k., a zaborem rzeczy musi zachodzić stosunek bezpośredniości. Owa „bezpośredniość” polega na tym, że między kradzieżą, a określonymi w tym przepisie działaniami sprawcy istnieje ciągłość pozwalająca na traktowanie całego zdarzenia jako jednego czynu.

Należy przyjąć, że możliwa jest kwalifikacja zachowania sprawcy na podstawie art. 281 k.k. w sytuacji, w której utrzymanie się w posiadaniu zabranej rzeczy nie jest jedynym celem działania sprawcy, lecz towarzyszy mu także chęć udaremnienia pościgu.^[9] Kwalifikacja z art. 281 k.k. możliwa jest, gdy sprawca używa przemocy wobec osoby, która bierze udział w pościgu.

Jeżeli określone w art. 281 działania sprawcy podjęte zostaną dla utrzymania w posiadaniu rzeczy uzyskanej w wyniku rozboju, artykuł ten również ma zastosowanie, chyba że odpowiedzialność ta uległa wyłączeniu na zasadzie współukaranego czynu następczego.

Podobnie jak rozbój, kradzież rozbójnicza należy do kategorii przestępstw „z działania”. Zachowanie sprawcy więc może przybierać wyłącznie postać działania, nigdy zaniechania.

Jak przy przestępstwie przewidzianym w art. 280 k.k., również kradzież rozbójnicza jest przestępstwem materialnym i do jego znamion należy skutek w postaci zaboru cudzej rzeczy ruchomej w celu przywłaszczenia. W przypadku kradzieży rozbójniczej, polegającej na groźbie natychmiastowego użycia przemocy wobec

osoby, mamy do czynienia z pojedynczym skutkiem w postaci zaboru rzeczy. Natomiast przy działaniu sprawcy polegającym na doprowadzeniu człowieka do stanu nieprzytomności lub bezbronności, kradzież rozbójnicza ma dwa skutki. Pierwszym jest zabór rzeczy, drugi zaś przybiera postać doprowadzenia człowieka do stanu nieprzytomności bądź bezbronności.

Przestępstwo określone w art. 281 k.k. ma tak jak rozbój dwa przedmioty czynności wykonawczej: rzecz ruchoma oraz człowiek, którego nietykalność, wolność, zdrowie lub życie zostają zagrożone przez zachowanie sprawcy.

Kradzież rozbójnicza jest przestępstwem indywidualnym w tym sensie, że jego podmiotem może być ten tylko, kto dokonał kradzieży i jest w posiadaniu skradzionego mienia.[\[10\]](#)

Podobnie jak rozbój, kradzież rozbójnicza jest przestępstwem umyślnym i należy do kategorii przestępstw kierunkowych, które wymagają aby zachowanie sprawcy było ukierunkowane na określony cel. Strona podmiotowa kradzieży rozbójniczej charakteryzuje się podwójną kierunkowością zamiaru. Sprawca bowiem dokonując zaboru rzeczy działa w celu jej przywłaszczenia, a następnie stosuje określone w art. 281 środki rozbójnicze w celu utrzymania się w posiadaniu skradzionej rzeczy.[\[11\]](#)

[\[1\]](#) Ustawa z dnia 6.06.1997 r., Dz. U. z dnia 2.08.1997 r., Nr 88, poz. 553 z późniejszymi zmianami.

[\[2\]](#) A. Marek: Prawo karne, Wyd. C.H. Beck, Warszawa 2001, s. 559.

[\[3\]](#) M. Dąbrowska-Kardas, P. Kardas: Przestępstwa przeciwko mieniu, s. 91.

[\[4\]](#) Tamże, s. 94.

[\[5\]](#) P. Kardas, J. Satko: Przestępstwa przeciwko mieniu,

Przegląd problematyki, Orzecznictwo (SN 1918-2000), Piśmiennictwo, Zakamycze 2002, s. 63.

[6] B. Michalski: „Przestępstwa przeciwko mieniu...”, Warszawa 1999, s. 146.

[7] M. Dąbrowska-Kardasa, P. Kardas: „Przestępstwa przeciwko mieniu”, s. 95.

[8] P. Kardas, J. Satko: „Przestępstwa przeciwko mieniu”, Przegląd problematyki, Orzecznictwo (SN 1918-2000), Piśmiennictwo, Zakamycze 2002, s. 64.

[9] Tamże, s. 65.

[10] I. Andrejew, W. Świda, W. Wolter: „Kodeks karny z komentarzem”, Wydawnictwo Prawnicze, Warszawa 1973, s. 638.

[11] A. Marek: „Komentarz do Kodeksu karnego, Część szczególna”, Wydawnictwo Prawnicze Sp. z o.o., Warszawa 2000, s. 306.

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.

Daniel Bell i merytoryczna elita

Daniel Bell, urodzony w 1919 roku, profesor socjologii na Harvard University, dziś uznawany za intelektualną podporę amerykańskiej radykalnej prawicy, rozpoczął działalność polityczną w okresie kryzysu (przyłączając się w wieku 13 lat do Młodzieży Ligi Socjalistycznej). Następnie pracował jako redaktor wielu gazet, m.in. „Com on Senes”, „The New Leader” i

„Fortunne”. Wykładał na University of Chicago i na Columbia University, gdzie do dziś jest profesorem socjologii. Jako specjalista od rozwoju społeczeństw w erze telekomunikacji pełni funkcje przewodniczącego wielu międzynarodowych komisji. Jest autorem wielu książek, najbardziej znane to: „The end of ideolog”, „Past of American Trucht”, „The kultura contradition of kapitalizm” oraz „Critique of informator socjety”(17).

Daniel Bell opisując swoje wyobrażenia o społeczeństwie jutra pisze, że siłą napędowa zmiany technicznej będzie kodyfikacja wiedzy teoretycznej. Zaowocuje to zdecydowanym wzrostem poziomu nauki oraz powstaniem nowych technologii intelektualnych oraz zauważalnym wzrostem:

- sektora czwartego, obejmującego handel, finanse, ubezpieczenia, obrót nieruchomościami,
- sektora piątego: a więc zdrowia, edukacji, badan, administracji.

Informacja stanie się wiec kluczowym zasobem elity wiedzy. Bedzie ona sprzyjała pojawianiu się nowych możliwości dla planowania ogólnonarodowego. Technika umożliwi analizowanie danych z całej Ziemi, co pozwoli na tworzenie ogólnoswiatowych systemów, np. ochrony przyrody, ograniczenia emisji szkodliwych substancji.

Pojawi się zapotrzebowanie na scentralizowana władze, która będzie sprawować merytoryczna elita, czyli specjaliści a nie karierowicze. Nie zmienia się natomiast struktury wierzeń, wartości, celów i zachowana ludzi. Charakterystyczne – według Bella – cechy społeczeństwa przyszłości to:

- dominacja specjalistów i naukowców w strukturze zawodowej,
- wzrost znaczenia wiedzy teoretycznej jako zrodzą innowacji i polityki,
- sprawowanie przez państwo kontroli nad rozwojem technicznym,
- stworzenie nowych „technologii intelektualnych”,

- nowe techniki podejmowania decyzji politycznych i społecznych.

Daniel Bell pisze, że „ludzkość przeżyła dotychczas cztery odrębne przewroty w zakresie oddziaływań społecznych: w mowie, piśmie, w druku i – obecnie – w telekomunikacji. Każdy przewrót jest związany z różnym, technicznie uzasadnionym sposobem życia”(18). Według Bella społeczeństwo informacyjne przyspiesza rozwój społeczeństwa poprzemysłowego, „najistotniejsze w społeczeństwie poprzemysłowym jest to, że wiedza i informacja stają się źródłem strategii i przemian społeczeństwa, czyli tym samym, czym praca i kapitał w społeczeństwie przemysłowym”(19). Nowe techniki wiążące się ściśle komputerem staną się decydujące w większości dziedzin państwowej działalności.

(17) Bell D., The end of ideology, Glencoe IL. 1960; Pats of American Thought, Boston 1963; The cultural contradiction of capitalism, London 1979; Critique of information society, Boston 1957.

(18) Przegląd zagraniczny literatury prognostycznej z 2 XI 1983 r.

(19) ibidem.

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.

Stereotypy płci i ich wpływ na społeczeństwo

Płeć jako cecha widoczna, dystynktywna i uniwersalna jest szczególnie dobrą podstawą tworzenia stereotypów. Stereotypy ról płciowych przewidują, że pewne zachowania charakteryzujące jedną płeć nie odnoszą się do drugiej. Mogą one opisywać typowe cechy osobowości kobiet i mężczyzn, ich zachowania, łącznie z ogólnymi formami aktywności typu zawód, hobby, sport.

Stereotyp to utrwalone, powszechne wyobrażenie dotyczące określonego zjawiska lub grupy społecznej, które jest zazwyczaj uproszczone pod względem poznawczym i silnie nacechowane aksjologicznie oraz emocjonalnie. Z jednej strony stereotypy pełnią rolę użytecznego skrótu poznawczego w komunikacji, z drugiej jednak są często postrzegane jako wyraz i źródło uprzedzeń oraz dyskryminacji.[1]

Stereotypy są zatem zespołem przekonań na temat osobistych atrybutów grupy osób, które charakteryzuje uproszczenie i sztywność.

Badania dowodzą nie tylko powszechności stereotypów, ale też ich znaczenia dla indywidualnej organizacji percepcji i zachowania człowieka. Funkcjami stereotypów są m.in. organizowanie informacji w procesie opisywania ludzi i wyjaśnianie niezrozumiałych zjawisk, szybka orientacja w sytuacji i adaptacja do niej, jak również ochrona wartości własnej grupy i racjonalizacja negatywnych postaw wobec grupy obcej.

Role płciowe wyznaczają zachowanie członków grup płciowych, a ich obserwacja określa wyobrażenia na temat typowych atrybutów kobiet i mężczyzn. Nie tylko więc stereotypy tworzą role, ale też role określają stereotypy, które dalej budują koncepcję i

sposób percepcji ról płciowych.

Ponadto stereotypy wzmacniają porządkującą funkcję ról społecznych. Treść stereotypu wynika ze struktury danego społeczeństwa. Oznacza to, że stereotypy są kształtowane przez role wyłonione w efekcie podziału pracy między kobietami a mężczyznami w danym społeczeństwie. Role społeczne wyznaczają zachowania członków grup, a obserwacja tych zachowań stanowi podstawę, zgodnie z którą ludzie formułują swój obraz danej grupy, który staje się obowiązującym standardem regulującym zachowanie.

Do pełnienia ról zgodnych z panującymi w społeczeństwie stereotypami „trenuje się” dzieci począwszy od wczesnego dzieciństwa. U dziewcząt rozwija się potrzebę afiliacji, niezbędną do oczekiwanego funkcjonowania kobiety, chłopców natomiast zachęca się do aktywności i kompetencji. W tym celu stosuje się odmienny styl wychowania: wobec chłopców stawia się większe wymagania w kierunku osiągnięć, kompetencji i kontrolowania emocji, pozostawiając im większą swobodę i okazując im mniej ciepła i czułości. Dziewczęta otacza się większą opieką i stosuje wobec nich znacznie więcej nakazów i ograniczeń, koncentrując się na wartościach związanych z rodziną.

Wiele aspektów stereotypów płci funkcjonuje jako normy społeczne, co oznacza, iż stereotypowe sądy dotyczą atrybutów, które uważa się za pożądane dla każdej z płci. Przyjmuje się, że istnieje wysoka, ponadkulturowa zgodność co do tego, że w zakresie cech osobowości, różnica między kobietami i mężczyznami sprowadza się do posiadania (lub nie) cech instrumentalnych, asertywnych – cechy męskie, lub cech wyrażających orientację interpersonalną – cechy kobiece. Innymi możliwymi wskaźnikami obu rodzajów cech są: działający vs wspólnotowy, kompetencja vs ekspresyjność, dominacja vs ciepło.

Jednakże dychotomia atrybutów męskich i kobiecych nie jest

bezwzględna. Ludzie nie sądzą więc, że wszystkie kobiety są w równym stopniu delikatne, a wszyscy mężczyźni – dominujący. Grupy kobiet i mężczyzn spostrzega się raczej jako odmienne ze względu na posiadanie różnego średniego poziomu atrybutów. Pewne cechy mogą więc być u obu płci podobne.

Pojęcie „stereotyp dotyczący płci” (ang. gender stereotype) obejmuje zarówno uogólnione twierdzenia i osądy dotyczące fizycznych, w tym biologicznych, cech lub właściwości kobiet i mężczyzn (ang. sex stereotype), jak i ich cech związanych ze sferą seksualną (ang. sexual stereotype) oraz ról i zachowań przypisanych kobietom i mężczyznom (ang. sex role stereotype).[2]

Stereotypy płci mogą być podstawą uprzedzeń i zachowań dyskryminujących. Uprzedzenie jest postawą wobec członków obcej grupy, którą charakteryzuje przewaga negatywnych tendencji oceniających. Jako struktura trójelementowa zawiera: komponent poznawczy (stereotyp członków danej grupy), afektywny (niechęć) oraz wolicjonalny (zachowanie dyskryminujące). Tak więc nawet jeśli stereotyp zawiera pewne przekonania pozytywne, pozostaje w zgodzie z pozostałymi aspektami postawy uprzedzenia. Stanowi wówczas wzmocnienie i uzasadnienie negatywnych ocen i emocji oraz wrogich działań wobec członków innej kategorii społecznej.

W wielu kręgach podziela się przekonanie, iż w naszej kulturze obiektem uprzedzeń są przede wszystkim kobiety. Mężczyźni angażują się w zachowania, które są uważane za najważniejszy wskaźnik zdrowia psychicznego, dojrzałości i społecznej kompetencji. Kobieta w zakresie swoich cech osobowości i kompetencji nie spełnia standardów świata, w którym dominują standardy męskie, a role społeczne, które podejmuje i wypełnia nawet perfekcyjnie, bywają, w porównaniu z męskimi, wartościowane niżej. Trwałości negatywnych stereotypów kobiet dowodzą badania, w których wykazano, że stereotyp „zdrowa, dojrzała, społecznie kompetentna osoba” jest bardziej podobny do stereotypu „zdrowy, dojrzały, społecznie kompetentny

mężczyzna" niż do stereotypu „zdrowa, dojrzała, społecznie kompetentna kobieta”.

Tymczasem coraz powszechniejsza staje się tendencja do kwestionowania negatywnych stereotypów kobiet. Następuje stopniowa zmiana ocen kobiet i mężczyzn, polegająca na przypisywaniu kobietom coraz to korzystniejszych atrybutów oraz pomniejszaniu wartości niektórych cech mężczyzn. Owa zmiana ewaluacji treści stereotypów kobiet może wiązać się z nieco inną sytuacją społeczną kobiet, które podejmując coraz to więcej ról społecznych związanych ze sferą publiczną oraz rozwijając i eksponując inne niż dotąd atrybuty, dostarczają argumentów dla redefinicji treści stereotypu. Przyswajanie cech męskich, i przez to zbliżanie się do modelu androgynii psychicznej, oznacza osiąganie przez kobiety najwyższego pułapu rozwojowego w zakresie ról płciowych. Wyrazem tego ma być duża plastyczność zachowania, wewnętrzne poczucie umiejscowienia kontroli, niski poziom lęku i dobre przystosowanie. Nieprzypadkowo więc osoby androgyniczne cechuje nie tylko duża satysfakcja życiowa i wysoka samoocena, ale także bardzo pozytywna ewaluacja społeczna.

Stereotypy płciowe to zbiór przekonań, uprzedzeń i oczekiwań dotyczących ról, zachowań i cech przypisywanych jednostkom na podstawie ich płci. Te społecznie ukształtowane wyobrażenia są głęboko zakorzenione w kulturze i tradycji, kształtując sposób, w jaki postrzegamy siebie oraz innych ludzi. Stereotypy płciowe odgrywają kluczową rolę w procesie socjalizacji, wpływając na to, jakie role pełnią kobiety i mężczyźni w społeczeństwie, jakie kariery wybierają, jak radzą sobie w relacjach międzyludzkich oraz jak są postrzegani przez innych. Pomimo postępu w zakresie równouprawnienia płci, stereotypy te nadal mają znaczący wpływ na nasze życie codzienne i społeczne struktury.

Stereotypy płciowe mają swoje korzenie w dawnych strukturach społecznych, gdzie podział ról był wyraźnie zdefiniowany i ściśle związany z biologicznymi różnicami między płciami. W

tradycyjnych społeczeństwach patriarchalnych mężczyźni byli postrzegani jako główni żywiciela rodziny, obrońcy i liderzy, podczas gdy kobiety pełniły role opiekunek, zajmowały się domem i wychowywaniem dzieci. Te historyczne role przyczyniły się do ugruntowania przekonania, że mężczyźni są silni, zdecydowani, niezależni i zdolni do podejmowania decyzji, podczas gdy kobiety są łagodne, emocjonalne, opiekuńcze i podporządkowane.

Chociaż społeczeństwa ewoluowały, a rola kobiet i mężczyzn zmieniła się, stereotypy płciowe przetrwały i nadal mają wpływ na nasze życie. Współczesne media, literatura, edukacja i systemy religijne często wzmacniają te stereotypy, prezentując uproszczone i często nieprawdziwe obrazy mężczyzn i kobiet. Stereotypy te mogą prowadzić do uprzedzeń, dyskryminacji oraz ograniczać jednostki w realizacji ich pełnego potencjału.

Stereotypy płciowe można podzielić na kilka kategorii, w zależności od tego, na jakie aspekty życia społecznego mają wpływ. Jednym z najważniejszych rodzajów stereotypów są te dotyczące cech osobowości i zdolności. Przykładowo, kobiety często są postrzegane jako bardziej emocjonalne, wrażliwe, troskliwe i mniej zdolne do podejmowania ryzyka. Mężczyźni, z kolei, są uważani za bardziej logicznych, pewnych siebie, asertywnych i zdolnych do podejmowania decyzji w trudnych sytuacjach. Te stereotypy wpływają na to, jakie zawody są uważane za odpowiednie dla kobiet i mężczyzn, jakie role pełnią w rodzinie oraz jak są traktowani przez innych.

Kolejnym ważnym rodzajem stereotypów są te związane z rolami społecznymi. W wielu kulturach nadal panuje przekonanie, że to kobieta powinna zajmować się domem i dziećmi, podczas gdy mężczyzna powinien zarabiać na utrzymanie rodziny. Te stereotypy są często wzmacniane przez media i system edukacyjny, co prowadzi do nierówności w zatrudnieniu, wynagrodzeniu oraz możliwościach awansu zawodowego. Kobiety, które decydują się na karierę zawodową, często spotykają się z wyzwaniami związanymi z godzeniem obowiązków rodzinnych i

zawodowych, co może prowadzić do stresu i wypalenia zawodowego.

Istnieją również stereotypy dotyczące wyglądu zewnętrznego i atrakcyjności fizycznej. Kobiety są często oceniane na podstawie swojego wyglądu, co prowadzi do presji społecznej związanej z dążeniem do idealnego wizerunku. Media często prezentują wyidealizowane obrazy kobiet, które są szczupłe, młode i atrakcyjne, co może prowadzić do problemów z samooceną, zaburzeń odżywiania i innych problemów zdrowotnych. Mężczyźni, z kolei, są często oceniani na podstawie swojej siły fizycznej, wytrzymałości i zdolności do zapewnienia bezpieczeństwa. Te stereotypy wpływają na to, jak postrzegamy siebie i innych, oraz na nasze relacje interpersonalne.

Stereotypy płciowe mają szeroki i często negatywny wpływ na społeczeństwo. Przede wszystkim przyczyniają się do utrzymywania nierówności płciowych, ograniczając możliwości rozwoju i samorealizacji zarówno dla kobiet, jak i mężczyzn. Kobiety często napotykają na bariery w dostępie do edukacji, zatrudnienia i awansu zawodowego, co może prowadzić do ich marginalizacji społecznej i ekonomicznej. Z kolei mężczyźni mogą doświadczać presji związanej z oczekiwaniami społecznymi dotyczącymi ich roli jako głównych żywicieli rodziny, co może prowadzić do problemów zdrowotnych, takich jak stres, depresja i wypalenie zawodowe.

Stereotypy płciowe mogą również prowadzić do przemocy i dyskryminacji. Kobiety często padają ofiarami przemocy domowej, seksualnej i psychicznej, co jest wynikiem przekonań o ich rzekomej niższości i podporządkowaniu. Mężczyźni, z kolei, mogą doświadczać przemocy związanej z presją na bycie „twardymi” i „niezłomnymi”, co może prowadzić do agresji, konfliktów interpersonalnych i problemów z kontrolą emocji. Dyskryminacja ze względu na płeć jest również powszechna w miejscu pracy, gdzie kobiety często otrzymują niższe wynagrodzenie za tę samą pracę co mężczyźni oraz napotykają na trudności w awansie zawodowym.

W ostatnich latach coraz większą uwagę zwraca się na problem toksycznej męskości, która jest wynikiem utrwalonych stereotypów płciowych. Toksyczna męskość odnosi się do wzorców zachowań, które promują przemoc, agresję, dominację i brak emocjonalnej wrażliwości u mężczyzn. Te wzorce mogą prowadzić do problemów zdrowotnych, trudności w relacjach międzyludzkich oraz do zwiększenia ryzyka zachowań przestępczych. Toksyczna męskość ma również negatywny wpływ na kobiety, które są często ofiarami przemocy i dyskryminacji ze strony mężczyzn, którzy internalizują te szkodliwe wzorce zachowań.

Walka ze stereotypami płciowymi wymaga skoordynowanych działań na wielu poziomach. Kluczową rolę odgrywa tutaj edukacja, która może pomóc w dekonstrukcji utrwalonych przekonań i uprzedzeń. Programy edukacyjne powinny promować równość płci, ucząc dzieci i młodzież szacunku do siebie nawzajem, bez względu na płeć. Ważne jest również, aby media i reklama promowały pozytywne wzorce zachowań, które nie są oparte na stereotypach płciowych. Współczesne kampanie społeczne coraz częściej zwracają uwagę na problematyczność stereotypów płciowych i promują równość oraz inkluzywność.

Również polityki rządowe i pracodawcy mogą odgrywać kluczową rolę w walce z nierównościami płciowymi. Wprowadzenie równouprawnienia płacowego, promowanie elastycznych form pracy oraz wspieranie rodzicielstwa, zarówno dla kobiet, jak i mężczyzn, może pomóc w zmniejszeniu wpływu stereotypów płciowych na życie zawodowe i rodzinne. Ponadto, ważne jest, aby rządy wspierały inicjatywy mające na celu zwiększenie udziału kobiet w sektorach tradycyjnie zdominowanych przez mężczyzn, takich jak nauka, technologia, inżynieria i matematyka (STEM).

Współczesny ruch feministyczny oraz organizacje działające na rzecz praw człowieka odgrywają kluczową rolę w walce z stereotypami płciowymi. Działania te obejmują zarówno kampanie edukacyjne, jak i lobbing na rzecz zmian legislacyjnych. Ważnym aspektem tych działań jest także podnoszenie

świadomości społecznej na temat negatywnych skutków stereotypów płciowych i promowanie alternatywnych, bardziej zrównoważonych wzorców zachowań.

Stereotypy płciowe są głęboko zakorzenione w społeczeństwie i mają szeroki wpływ na nasze życie codzienne. Ograniczają one możliwości jednostek, prowadzą do nierówności i dyskryminacji, a także przyczyniają się do utrwalania szkodliwych wzorców zachowań. Walka ze stereotypami płciowymi wymaga skoordynowanych działań na wielu poziomach, w tym edukacji, polityk rządowych, działań pracodawców oraz inicjatyw społecznych. Tylko poprzez świadome i konsekwentne przeciwdziałanie tym szkodliwym przekonaniom możemy stworzyć bardziej równe i sprawiedliwe społeczeństwo, w którym każdy, bez względu na płeć, będzie miał możliwość realizacji swojego pełnego potencjału.

[1] I. Kurz, Stereotyp, [w:] Encyklopedia gender. Płeć w kulturze, red. M. Rudaś-Grodzka i inni, Warszawa 2014, s. 520

[2] R. J. Cook, S. Cusack, Gender Stereotyping. Transnational Legal Perspectives, Filadelfia 2010, s. 20–29

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.